SLOVENSKI ILUSTROVANI TEDNIK

Naročnina
za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2·50, 1/2 leta K 5·—, celo leto K 10·—
za Nemčijo: „ K 3·50, „ K 7·—, „ K 14·—
za ost. inozemstvo: „ fr. 4·20, „ fr. 8·20, „ fr. 16·80
za Ameriko celo leto 3·25 dolarje.

V Ljubljani, v četrtek, dne 9. aprila 1914.
Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica štev. 10, I. nadstropje.

Oglasnina
za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri večkratnih objavah primeren popust.

Štev. 15. | Posamezna številka 22 vinarjev. | Na naročila brez denarja se ne ozira. | Naročnina za dijake in vojake 8 kron. | **Leto IV.**

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštnine prosto ilustrovan koledar za l. 1915. Za vsake pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštnino za vsako sliko.

Današnja številka obsega 24 strani.

Gospod je vstal! . . .

Gospod je vstal, Gospod je vstal,
in ž njim narava cela vstaja,
v življenje novo se poraja.
Budijo že iz zemskih tal
se bujne, pisane cvetlice,
po logu žvrgolijo ptice:
Gospod je vstal, Gospod je vstal!

Vetrovi južni so zaveli.
Zapustil peč je starček veli,
v cvetoči vrt se je podal.
Duh starcu vnovič se pomlaja
ko čustvo sveto ga navdaja:
Gospod je vstal, Gospod je vstal!

Vse vstalo je! — Ne, še nekdó
počiva kot bi spal v gomili,
*to ti si — **o moj narod mili**,*
ki mreš pod tujčevo peto!
Sovrag te ljuto bije v lice,
pod težo mačehe krivice
ječiš, trpiš ob tla teptan.
Kdaj doba tužna ti premine,
kdaj vendar tebi že zasine
vstajenja veličastni dan,
ko konec bo usodi tvoji,
ko zopet boš na zemlji svoji
ponosno zagospodoval?

Če praznik ta bom doživela,
tedaj vriskala bom in pela:
Oj, vstal je — narod moj je vstal!

Manica Komanova.

CVETKO GOLAR:

Velika noč.

Manko, čisto majhen deček, je bil bel kot mleko in rdeč kot češnja. Njegovi lasje so bili plavi in so se kodrali kot snežnormenemu jagnjetu na pomladni paši. Na cvetno nedeljo je že nesel v cerkev butaro, ki je bila vsa v šopkih in pisanih trakovih, in troje jabolk se je svetilo v pušpanu in bršljanu. Teh jabolk pa Manko ni sam pojedel, zakaj njegovi večji in močnejši tovariši so mu jih gredé iz cerkve sklatili z butare s svojimi dolgimi, debelimi butarimi in potem so se še sami med seboj stepli zanje.

Za Veliko noč pa je imel novo obleko, ki mu jo je kupila teta, in Manko se ni mogel premagati, da bi je ne oblekel že na Veliki petek, ko je šel molit božje grobe. Nič ni maral za razposajeno družbo in jo je mahnil sam, čisto sam iz vasi. O, saj Manko se je spominjal še lanske Velike noči in je videl, kako leži Bog v grobu, sredi rož, rdečih in zlatih in srebrnih solnčec. Zjutraj pa, ko je Bog vstal iz groba, ga ni bilo zraven. Res, da ni imel novih hlačic, a šel bi bil vseeno, da so ga zbudili. A starejša sestra mu je bila nevoščljiva, da bi bil pri Vstajenju, pri tako lepem in veselem dogodku, zato je nalašč tiho odšla iz sobe, kjer sta spala.

Letos pa je bil Manko že večji in je imel novo obleko in je šel sam, kamor je hotel.

Sredi popoldneva je bilo, ko je prišel v mesto, in tam je stala velika bela cerkev z dvema zvonikoma, in v cerkvi je bil božji grob. Manko se je samo malo pomudil pred cerkvijo, kjer so prodajali na stojnicah čudno dobre in lepe stvari: rdeče konje in medene hlebčke, petelinčke in orgljice, piruhe in pomaranče. Manko bi si bil pač rad marsikaj kupil, ali mati mu ni dala nič denarja na pot, prositi pa ni hotel ne nje, ne očeta, da se ne bi sestra smejala, ako ne bi ničesar dobil. Zato je Manko le malo povrhu pogledal tiste lepe stvari, a potem je hitro odšel v cerkev.

O, kakšna tajna in tiha tema je bila tu! In vsi oltarji so bili zagrnjeni, samo tam na levi strani so sijala in se lesketala pisana solnčeca, in med nageljnom in rožmarinom je vsa zlata odsevala moštranca, ogrnjena s tančico, ki je bila tudi vsa premrežena z zvezdami.

Manko je pokleknil v gosto gnječo ljudi in ni odmaknil pogleda od božjega groba. Kako se je vse svetilo in bliščalo od nebeške lepote! Sama rajska svetloba je bila razlita čez vse, in utrinjale so se luči in temno-rdeča in svetlo-zlata drobna solnca so svetila Jezusu v grobu. In čudovite dišave so plavale naokoli in sveta tišina je vladala po cerkvi. Manko še svoj živi dan ni videl ničesar lepšega, nikjer še ni bil, kjer bi ga kakšna stvar navdajala z večjo radostjo in lepšim veseljem. Vse se mu je zdelo tako krasno, da je celo pozabil moliti in je zastonj sklepal roke k molitvi in pobožno sklanjal glavo.

Zagledal se je v ležečega Jezusa v grobu in zamislil v njegovo trpljenje. Hudo se mu je takrat zasmilil in želel je, da bi mogel vzeti nase vse tiste bolečine, ki so jih prizadeli hudobni rablji in tolovaji dobremu Bogu. Trnjevo krono bi hotel nositi in tudi križ bi si naložil na rame in vse bi pretrpel mestu njega.

Ali v nedeljo zjutraj bo že vse drugače. Takrat vstane Jezus iz groba, in njegove rane se bodo svetile ko zvezde in njegova trnjeva krona bo zacvetela z najlepšimi rožami, in po vsem svetu bodo zasijale rane, in po vsem svetu bo zadišala rožna trnjeva krona. To je vedel Manko iz šole, kjer ga je kaplan naučil vsega tega.

Sedaj se je pa Manko spomnil nečesa drugega. Na Velikonočno jutro vstane Jezus iz groba. Gotovo bo lačen in žejen, zakaj tri dni je minilo, odkar so ga pokopali. Ko bi se zbudil in bi našel piruh ali pomarančo poleg sebe, gotovo bi se razveselil. Olupil bi jo in si utešil žejo in glad.

„Ah!“

Manko je na glas vzdihnil. Kako rad bi dal Jezusu v grob jabolko ali pomarančo, samo da bi imel! A zunaj je videl toliko in tako lepih stvari! Kako so vendar ljudje grdi! Vsega imajo preveč, in nihče se ne spomni Boga, ki leži v grobu, kjer mu je mraz in je lačen in žejen. Na stojnicah pa koliko stvari.

In Manko je vstal in šel iz cerkve.

V resnici — polni jerbasi pomaranč! Rmene so in se kar svetijo, debele so in lepo okrogle. Skomine je dobil Manko, zakaj on je že nekoč pojedel celo pomarančo, ki mu jo je dala gospodična Katinka. Tista je bila sladka, da nič tako, in je imela rdeče meso, ter se je na jeziku kar raztopila in je imel vsa usta polna in še po bradi se mu je izlival sok. Takšno bi dal Manko v grob Jezusu!

Stopil je bliže k stojnici, in za njo je stala debela in rjava ženska, ki je venomer ponavljala:

„Fantje, tri za zeksar, kupite, ali pa proč od štanta!“

Ko je zagledala Manka, je zavpila nad njim:

„Kaj boš kupil? Če nimaš denarja, kar proč!“

Sram ga je bilo in se je v zadregi nasmehnil. Odmaknil se je nekoliko od pomaranč, da je bil napol skrit v gnječi.

„Ah, ko bi imel samo eno, samo eno pomarančo! Takoj bi jo nesel Jezusu!“ si je mislil Manko. „Ali ženska je mi ne da, in denarja tudi nimam.“

Nevede kdaj in kako je stal zopet tik pomaranč, in njegova roka se je sama od sebe stegnila proti jerbasu in je vzela najlepšo in najbolj debelo pomarančo. Zgrabil jo je, stisnil in potegnil k sebi, hotel jo je skriti v žep, kar zasliši glas poleg sebe:

„Ta pa krade!“

„Primite ga!“ je nekdo strašno zavreščal — a Manko ni poslušal. Izmuznil se jim je, tekel v cerkev, pokleknil pred božji grob in položil pred mrtvega Jezusa ukradeno pomarančo. Ljubeznivo se je smehljal ubogemu Izveličarju, in v srcu mu je bilo blago in milo in gorko ter ni slišal hruma in šuma za seboj.

Zgrabi ga trda roka, nekdo ga je potegnil za ušesa, ga sunil s pestjo v hrbet in vlekel iz cerkve.

„Mali lopov“, so se drli nad njim.

„V ječo z njim, zaprite ga, obesite ga,“ je vriščal ženski glas.

Manko ni vedel, in ni vedel, kaj se godi ž njim.

„Jezusu sem dal pomarančo,“ je mislil, „gotovo so tisti rablji, ki so njega križali. Njegovi sovražniki so in zdaj bodo križali še mene, ker sem mu dal pomarančo.“

In še slajše in gorkeje mu je bilo pri srcu. Bilo mu je neizrečeno blago in milo, samo smehljal se je in ni čutil, kako ga nekdo bije po glavi in hrbtu.

Tisti človek ga je s sirovo silo pritiral pred sodnika, in takrat je izginil Manku tihi smehljaj z usten, ko je slišal njegovo obtožbo:

„Ukradeno pomarančo je nesel skrit v cerkev!“

In vsega so oblile solze, velik in globok jok se je trgal iz njegovega razžaljenega srca. Sodnik — ali je bil Ana ali Kajfa — se ni zdel Manku niti malo strašen.

„Tak si!“ mu je rekel, in njegov obraz, dober in venčan s sivo brado, se je smehljal v bolečini.

„Nisem,“ je odgovoril Manko, „samo Jezusu sem nesel v grob pomarančo. Da ne bo žejen, ko vstane.“

Čudom ga je gledal sodnik in prijel Manka pod pazduho:

„Midva pojdeva k tisti ženski, in ako ni tako, gorje ga se ti!“

Šla sta, in baba — Bog ji grehe odpusti — je kričala:

„Ali ga še niste obesili? Kaj pa čakate!“

In sodnik je Manka obsodil. Dal mu je pomarančo, dal mu je dve, tri pomaranče, vse žepe polne, in smehljal se je sodnik in jokal je Manko od samega veselja.

„Pojdi, Manko, k mamici, in povej ji, da si bil priden.“

Manko je šel in vso pot je mislil na Jezusa v grobu.

MANICA KOMANOVA:

In zvonovi so pritrkovali...

Mogočna si, o Velikanoč! Ob tvojem klicu se vzbudi vesoljna narava ter se ogrne s cvetočim plaščem.

Pred nami stoji doba solnčna in cvetoča, doba, ki vliva v naša srca sladko upanje na boljše in srečnejše dneve.

Kadarkoli se približa Velikonoč, se mi vedno vsili v dušo spomin na pokojno Bernotovko.

Starka Bernotovka, v miru počivaj! Pet let že spi nevzdramno spanje na pokopališču šentviškem, a vendar se mi zdi, da čujem še danes njeno veselo govorjenje in gledam njen nikoli žalostni obraz . . .

Bili sva sosedi in dobri prijateljici. Imela je že nekaj nad devetdeset let, a vendar je bila za svojo visoko starost še zelo dobro ohranjena. Bolna ni bila menda še nikoli, vsaj ona je trdila tako. Zibelka ji je tekla tam gori nekje v katarinskih hribih. V svoji mladosti se je primožila k Bernotovi hiši. Toda njen mož, tedanji Bernot, ni dolgo užival zakonske sreče. Že črez šest let je umrl, zapustivši ženi edinega sina. Bernotovka se je potem celih osemnajst let sama ukvarjala s svojim precejšnjim posestvom. V tem ji je sin dorastel, in izročila mu je gospodarstvo.

Toda od tega je preteklo že dolgo, dolgo in davno počivata tudi že sin in njegova žena v tihi gomilí. Še celo vnuk se je moral preseliti v večnost, le Bernotovka je še vedno živela in pestovala nagajive pravnučke.

Najbolj je bilo občudovati starkin nenavadno sveži spomin in vedno dobro voljo. Nikoli ni vzdihovala nad svojimi križi in nadlogami, kakor je to navada pri starih ljudeh. In če je kdaj vendarle kaj potožila, znala je že tako zakrožiti, da te je nehote silil smeh.

Nekoč — takole v postu je bilo — je pridrsala k meni na vrt, ko sem nabirala salato. Ob desni roki je vodila svojega triletnega pravnučka, v levi je pa držala šopek cvetočih zvončkov.

„Ti," mi je rekla smehljaje, „ali veš, kaj je najbolj smešno na svetu?"

„Kaj pa, mati, kaj?"

„Ino kaj, če je taka-le stara podrtija, kakoršna sem jaz, obložena s cveticami. Ha, ha, ali morda ni res?"

„Ne, mati, to pa res ni prav nič smešnega. Saj vendar tudi stari ljudje smejo ljubiti cvetice, ali ne?"

„E, beži beži! Te rože so zrastle letos, jaz sem pa že črez devetdeset let. To vendar ne gre skupaj. Z rožami se naj kiti mladina! Zame se spodobi edino le še tisti prostor tam za šentviško cerkvijo. Če me vse ne ogoljufa, bom že letošnjo Velikonoč praznovala tamkaj. Saj ravno bolna nisem, ali, nič kaj prav mi ni."

„Mati, danes pa čudno govorite. Krepki ste še in še boste živeli."

„Vidiš jo no, ali si ti tudi ena izmed tistih, ki mi ne privoščijo zasluženega počitka? Prav privoščila bi ti, ko bi te mogla za nekaj časa prestaviti v moja leta. Ali misliš, da se smrti bojim? O kaj še. Lepo te prosim, kaj pa imam še dobrega na svetu? — Čemu sem še tu? Nikomur v korist, a vsem v nadlogo. Ko bi bilo po moji volji, bi pri mojem pogrebu pritrkovali z vsemi štirimi. Jaz bom pa tedaj nad oblaki in se bom smejala vsemu svetu! Končno se pa že tudi spodobi, da se me spomni bela žena. Glej, kje je že vse moje sorodstvo, kje so že vsi moji prijatelji in znanci! Saj pravim, še spoznal me ne bo nihče več, ko tja priromam. Nič ne rečem, včasih sem tudi jaz rada živela. Pa kako prijetno je bilo! Dobro se še spominjam — nekako petinšestdeset let bo od tega — eh, pa kaj bi ti pravila. Ne spodobi se mi res ne!"

„Mati, le povejte mi, prosim vas! Tako rada vas poslušam!"

„Veš, na velikonočno soboto je bilo, in dekleta smo nesle v cerkev k blagoslovu polne jerbase potic in mesa; prav tako kakor nosijo to še sedaj. O tem blagoslovu smo imele vsakovrstne vraže, ki pa so bile seveda vse prazne, in jaz še danes takim vražam prav nič ne verjamem. Tako smo na primer vse sveto verovale, da, če se dekletu pri velikonočnem blagoslovu kaj ponesreči, če se ji jerbas prevrne ali kaj takega, da potem prav gotovo ostane samica vse svoje žive dni. Pa to ni resnica. Le poslušaj! Z Berjakovo Katro, ki že počiva štirideset let v hladni zemlji, sva bili tedaj najboljši prijateljici. Katra je bila dobra duša, ali od glave do petá je bila zaljubljena v Čerenovega Toneta, ki je sedaj seveda tudi že davno mrtev. In Katra mi je med potjo, ko sva nesli kolače, zaupno povedala, da je prstan, ki ji ga je Tone kupil za god, vtaknila v jerbas pod prt.

„Ako bo prstan v cerkvi blagoslovljen, potem se mi Tone ne more izneveriti," je rekla Katra, polna sladkega upanja, da ima Toneta že kar v žepu.

Domov gredé smo stopale zelo varno. Vsaka se je bala, da bi se ji jerbas ne raztresel. Toda prinesle smo vse srečno do doma. Do doma namreč, kajti ko sem stopila črez prag, se je pa ravno meni tako grdo spodtaknilo, da mi je omahnil jerbas z glave in telebnil daleč tja po veži.

Bila sem vsa obupana. „Adijo, možitev!" sem vzdihnila in hitela pobirat „žegen" v jerbas. Ali zdaj pa premisli, kaj se je zgodilo.

Nobena izmed onih deklet, ki so blagoslov srečno prinesle domov, se ni tisto leto omožila. Jaz pa, ki sem ga stresla po tleh, sem se omožila takoj po Velikinoči. Ali ni to čudno?"

„Pa res je čudno. Čujte, mati, kaj pa je bilo z Berjakovo Katro? Ali je dobila Toneta?"

„Ovbe no, saj ravno to sem ti hotela povedati. Ni ga dobila, ne. Tone je vzel neko bogato vdovo, Katra je pa ostala dekle do svoje smrti. Vidiš, zato ti pa pravim, da na vraže prav nič ne verujem. Kako vendar naj bi verovala, ko se pa ravno narobe zgodi!"

Zopet sem se morala smejati dobrosrčni in dovtipni starki.

Na veliki četrtek pa je Bernotovka — umrla.

Pa kako hitro se je vse to zgodilo! Vlegla se je, a tožila ni nikomur, da se čuti slabo. Domači so mislili, da bo starka samo nekoliko zaspala. Zaspala je res, a tako trdno, da se ni več zbudila.

Veliko soboto popoldne smo jo spremili mnogoštevilni pogrebci na šentviško pokopališče.

Oblačno je bilo tisti dan, toda ko se je pomikal mrtvaški sprevod proti cerkvi, je posijalo solnce izza oblakov in sipalo na krsto pokojnice svoje zlate žarke tako milo, kakor da ji tudi ono pošilja zadnje pozdrave . . .

Zvonovi so pa zvonili — zvonili . . .

Okrog cerkve je bila zbrana množica ljudstva, ki se je pravkar pripravljala na velikonočno procesijo. Rdeča bandera so plapolala visoko v zraku in prvi pari so se pričeli pomikati takoj, ko smo pogrebci zavili na pokopališče. Hitro je opravil duhovnik svoje molitve in odhitel v cerkev.

Dasi pogreb še ni bil končan, vendar je sedaj žalostno zvonjenje moralo prenehati. Začelo je pritrkovati, na krsto pa je grmela zemlja. In zvonovi so pritrkovali prav tedaj, ko smo polagali pokojno Bernotovko k večnemu počitku.

In pred dušo mi je stala živa in zdelo se mi je, da slišim zopet njene besede:

„Ko bi bilo po mojem, bi mi pri pogrebu pritrkovali z vsemi štirimi. Jaz bom pa tedaj že gori nad oblaki in se bom smejala vsemu svetu."

Gospa Sveta.

Gospa sveta!
Veličastno smo cerkev ti dali,
bela kot čaroben cvet je,
v zlat oltar smo postavili tebe
revni slovenski mi kmetje.

Gospa sveta!
In ovenčali smo te z rubini,
rdeči in žarki ko kri so —
o, nikjer po vesoljnem še svetu
tak verno ljubili te niso.

Gospa sveta!
Plašč bogat te krasi in ogrinja,
solnčen, gorak kot poletje,
jasno z biseri smo ga posuli
revni slovenski mi kmetje.

Gospa sveta!
Demant, žezlo smo ti poklonili,
dali ti drage zvonove —
z rožnimi venci smo te častili,
da slišiš svoje robove.

Gospa sveta!
Rože iz svojih src smo ti dali,
da bi nam milostna bila —
v prahu pred teboj smo klečali,
mati, kraljica premila!

Gospa sveta!
Ah, zakaj nas nisi branila,
ko nam kradel vrag zemljo je sveto,
ko zadrl se v naše telo je,
in nam vse je bilo zakleto!

Cvetko Golar.

ZVONIMIR KOSEM:

Na Veliko soboto.

Zmagoslavno so bučali iz visokih lin velikonočni zvonovi. Brneči glasovi so valovili nad mestom, z neba in iz zemlje je kipelo petje, se spajalo z bučanjem zvonov, trkalo na okna in objemalo z ljubeznijo radostne obraze . . .

Velika noč! . . . Vse ceste so bile kakor nove, od solnca očiščene, na njih so se izprehajali v gručah gosposko oblečeni ljudje; že so se zasvetlikali tuintam na glavah spomladanski klobuki. Jasna so bila lica vseh, nasmejane so bile oči deklet, ki so z lahkimi stopinjami šumele mimo in izginjale za ovinkom. Vsakdo je čutil Veliko noč v sebi, vsakteremu so z najslajšimi glasovi pozvanjali tudi v srcu velikonočni zvonovi.

Jereb je stal pri odprtem oknu, zrl podse na ulico in poslušal zvonjenje, ki je donelo od vseh strani. Zdajzdaj zaplapolajo v vetru široka, pisana bandera, pevke zapojó, pomikati se prične neštevilna procesija, odkrite glave se sklanjajo na prsi, v rokah rožljajo molki . . . In zvonovi zapojo veselo „Alelujo" in zapoje jo procesija iz ulice v ulico in zapoje jo vsakdo, kakor prerojen . . .

Stresel se je; toplo solnce je sijalo zunaj, njemu pa je bilo mraz do kosti. Rad bi bil pohitel dol med vesele, praznične ljudi, med šumečo gnečo in se pomešal med njo, radosten otrok med radostnimi otroci, pa ga je tiščalo kakor s krepko železno roko zadaj za vrat in ga ni izpustilo niti za trenotek, tako da se ni ganil od okna.

Stvar je namreč taka: Že več kakor dva meseca je bil dolžan stanarino. Ubog študent — kje naj dobi denar? Menda je vse pozabilo nanj; od nikoder niti vi

narja . . . Gospodar je čakal nekoliko časa; ko je pa videl, da mu le še vedno ne prinese denarja, je vzrojil: „Do Velike noči še počakam, dalje ne!“ In zdaj je Velika noč že napočila, Jereb pa še vedno ni imel denarja. Kakor da se je zaklel ves svet proti njemu! Ves dan je bil hodil po mestu, obiskal vse znance in vse „prijatelje“, ali denarja le ni dobil. Pozno popoldne se je bil povrnil zmučen in truden domov na svoje stanovanje, ki ni bilo pravzaprav že nič več njegovo, in je le čakal, kaj bo.

Naenkrat se je spomnil, da je tudi močno lačen, da že par dni ni nič jedel. Obšla ga je nanagloma velika slabost, noge so se mu zašibile, zameglilo se mu je pred očmi. Pristavil je k oknu stol in sedel nanj. Da bi že brž nastala noč, da bi šel že lahko spat! Odpočil bi se in tudi lakota bi minila . . . Ali pri tej misli ga je udarilo še krepkeje kakor prej z železno pestjo za tilnik: Samo še do večera in ne dalje — v tej postelji že ne boš več spal . . . Mrzel pot se mu je razlil po hrbtu navzdol, tla pod njim so se zamajala, zazibala se je v kolobarju soba in on se je zavrtel v krogu ž njo vred . . . Čemu sanjati? Toda vendar, lepe sanje, prijetno se je opajati z njimi . . .

Za hip se je umiril in se silil, da bi spravil svoje misli na drug lepši tir, kjer ni skrbi . . .

Še zvočneje so doneli zunaj zvonovi, hrum in šunder na ulicah sta se večala, venomer so tropotali po gladkem tlaku nagli koraki. Zazdelo se mu je sredi žalosti, ki mu je tiščala dušo k tlom, da čuje od nekod svečano bučanje orgel in srebrne glasove pevk . . . „Aleluja!“ — poje vse v natlačenem svetišču, glava do glave, lica blažena v nasmehu, oči zamaknjene pred oltar, odkoder se vale dišeči oblaki kadila vzdolž prav do portala. Naposled se hrupoma odpro velika cerkvena vrata na iztežaj, orglje zvene dalje, morje glav se zaokrene, proti izhodu se vali množica; že se dviga in sveti sredi gneče škrlatno „nebo“; fantje zagrabijo bandera, jih neso globoko nagnjene skozi vrata in jih zunaj razvijejo, da vzflofočejo nemirno in se napno v vetru kakor jadra. Paroma se razvrste ljudje v procesijo, ki se prične pomikati, poplavlja ulice, vije se dalje, nikjer ji ni konca . . . Nad mrgolečimi glavami se blešče visoka in široka bandera, zibljejo se in vedno glasno zaflofočejo, kadarkoli zapiše močnejši veter . . .

Vzdramil se je iz svojih misli, nagnil se čez podoknico in pogledal navzdol. Res, že je šumoma mrgolela za ovinkom procesija, kakor v srebrno meglo odete so s sklonjenimi glavami tonile v daljo belooblečene device, „nebo“ je zaškrlatelo, zacingljali so zvončki ministrantov, godba je zaigrala, zapel je pevski zbor — procesija se je pomikala naprej, godba in petje sta zamrla v daljavi.

Do dna duše ga je speklo; sedel je nazaj na stol in si podprl glavo. Tudi on bi bil rad med tistimi tam dol, med tistimi veselimi velikonočnimi ljudmi, ki jim sije sreča z lic in iz oči . . . Ali . . . brezdomec, kam bi on? Zanj ni pesmi vstajenja . . . Zaskelelo ga je v sencih, čelo se mu je oznojilo od skrbi: Vsak čas pride gospodar in ga požene na cesto. Kje bo spal nocoj, kje dobil skorjo kruha? In velika nedelja, nedelja rdečih piruhov, rumenih oranž, bo jutri . . . Kam bi, revež zastradani, ko bi od slabosti še koraka ne mogel storiti? . . . Vedno bolj trda je bila kruta pest na tilniku, vedno bolj natežko je padala, kakor silna skala, ki je ni mogoče odvaliti proč.

Siloma je odgnal moreče skrbi od sebe, in prišlo je upanje. Z mehkimi rokami so ga objele sladke sanje in mu pobožale narahlo dušo. Razbral je misli in sklenil: H gospodarju stopim; poprosim ga, da me pusti še čez Veliko noč v hiši; lepo ga poprosim, kakor otrok mater . . . In kdo ve — morda se me pa usmili in me ne požene na cesto. Kje bi pač potem nočeval? Na cesti . . . No, gospodar spozna morda moj sirotni položaj in me pusti še na stanovanju. Na Veliko noč, na tako lep, slavnosten dan — kako bi me mogel spoditi pač proč?! Še k sebi me povabi na vse zadnje, k svoji mizi: „Nate tu, nekaj za piruhe. Student ste, ubog študent, kakoršen sem bil nekdaj jaz. Kdo bi vam zameril!“ — In tako bo vse dobro. Čez nekoliko dni že dobi kjerkoli tisti denar, pa če bi ga moral tudi s krvavimi žulji prislužiti, in gospodar bo zadovoljen . . .

Domislil se je, kako lepo je bilo nekdaj, ob takem velikonočnem času doma. Takrat še ni bilo skrbi v srcu. Mladostno veselje mu je bôčilo prsi — kaj bi gledal v prihodnje dni, ko mu je tekla po žilah živa kri! . . .

Velika nedelja! . . . Zgodnje jutro je; s hriba vriskajo bučéč težki svibenški zvonovi, procesija se vije po strmi poti navzgor, pevke pojó, v svežem jutranjem hladu vihrajo razpeta bandera. V paru stopata on in brat v procesiji, obadva mlada, obadva vesela, duši polni vseh najlepših zarij. Vedno radostneje klenkajo zvonovi, vedno bučneje — kako znajo pritrkavati ti svibenški fantje! In procesija se pomiče navzgor proti cerkvi na skali, za visokim podzidjem, iznad katerega se ozira dol na nas par radovednih glav . . . Kmalu dospè procesija v cerkev. Že igra stari učitelj na orglje, s kora navzdol lijo sladke melodije, da so ljudje kakor omamljeni. Prične se velika peta maša; pred oltarjem diši kadilo, spenja se vedno više in više proti visokim oknom, ki se leskečejo v jutranjem solncu kakor ozarjeni in prevlečeni z vijolično barvo. In po maši — ej, potem vsi domov; belopregrnjena čaka v sobi miza, z mize pa se smehljajo piruhi, tako lepo rdeči, smehljajo se rozinovi kolači, vabijo praznična jedila; vsa družina se zbere in posede okrog mize, tako vesela in nedeljska kakor še nikdar sta danes mati in oče . . . Odprta so okna, zelena polkna se blešče oslonjena na belem zidu; zunaj v vinogradu, pod bišo cveto breskve — rožnati oblaki na tenkih steblih, in skriti v teh rožnatih oblakih prepevajo venomer gizdavi liščki; sladek vonj po cvetju puhti v sobo in poljublja oči tako blagodejno in toplo in domače. — Da, tako je bilo nekdaj, dom smo imeli; takrat; a zdaj: — nikjer več Velike noči, oče in mati v grobu, dom prodan, otroci razkropljeni križem sveta . . .

Zabolelo je Jereba, da bi bil zaječal, v oči so mu stopile solze. Počasi se je dvignil s stola in stopil parkrat gor in dol po sobi. Hipoma je obstal.

„Poprosim ga, zares. Naj bo že kar hoče! Dà ali ne; nekaj mora že tako in tako priti.“

Sklep je bil dozorel, ali vseeno mu je utripalo srce od strahu . . .

Tiho, po prstih, kakor tat, se je približal durim, jih odprl varno in stopil v dolgo predsobo. Kuhinjska vrata so bila samo priprta, dišalo je izza njih po svežih pomarančah, po pravkar pečenih poticah in kolačih, po pečenki in po lepookroglih, rumenih bobih; na ognjišču je naenkrat glasno zaropotalo, zašumelo je v kuhinji, vrata so se odprla in prikazala se je kuharica, mlado, brhko dekle lepo skladnih prsi.

„Ali je gospod v kuhinji?“

„Ne, v sobi je.“

Nasmehnila se mu je, razleknila gole lakti in si popravila z gibkimi prsti svojo frizuro.

„Ali je slabe volje?“ jo je vprašal, pa mu je postalo že takoj žal vprašanja.

„Ne vem. Pa saj dobre še tako ni bil nikoli“ . . .

Pogledala ga je poredno, prav kakor da bi hotela reči: „Brigam se za gospodarjevo dobro ali slabo voljo!“ Nato se je zasuknila in izginila z okretnim korakom nazaj v kuhinjo ter se zasmejala kakor grlica. Postal je nekoliko časa pri gospodarjevih vratih in ugibal, bi li potrkal ali ne; od nog do glave ga je zamrazilo in zašklepetal je z zobmi. „Zdaj se odloči, kakšna bo moja Velika noč. Da ali ne!“ — je premišljal in še vedno čakal.

Naposled je vendarle potrkal rahlo na vrata.

„Noter!“ je zahreščalo od znotraj, rezko in srdito.

„Nič dobrega me ne čaka, ker tako renči,“ je pomislil mahoma in vstopil, četudi so se mu tresle roke in noge.

Soba je bila prostorna in elegantno tapecirana, garnitura kakor pravkar kupljena, brez najmanjšega praška, okna široka in svetla; v kotu se je senčilo troje lepih vitkih palm, nedaleč od njih so se v pisanih japonskih vazah bohotile košatorazcvele rože. Gospodar sam, težak, neokreten človek, lica zalita od maščobe in rdeča kakor cinober, je sedel mogočno na mehkem naslonjaču, pred seboj na mizi dvoje belih krožnikov, na enem pol medenega kolača, na drugem visok kup najbolj okusno pečenih kurjih bederc, kraj krožnikov pa veliko trebušno steklenico gostega črnega istrijanca.

Zamahnil je široko z rokama in se vzravnal visokostno na sedežu.

„A, vi ste . . . ? No, kaj bo? Ste li prinesli denar?“ — Stal je pred njim, trepetajoč, kakor hudodelec pred sodnikom, iz njegovih ust ni hotela in mogla beseda, ko je sedel tako razščeperjen pred njim, oblasten, silen, kakor velika temna gora.

„Prosim vas lepo . . .“ je začel z drhtečim glasom, in zatikal se mu je jezik med ustnami kakor pijancu. Kmalu je bil njegov govor končan in ž njim vred tudi prošnja.

Gospodar pa se je razburil in planil s stola:

„Torej niste prinesli denarja?! . . . A tako . . . !“

„Ravno na Veliko noč . . . saj vidite, kako nerodno mi je to . . .“ je jecal Jereb in od sramu so mu plala v živi rdečici lica.

Gospodar pa se je široko razkoračil in se razhudil:

„Pojdite s svojo Veliko nočjo! Jutri je Velika nedelja . . . Kaj me to briga? Jaz ne poznam nobene Velike noči . . . Kako smešno! . . .“

Zakrohotal se je jedko in porožljal s svojo debelo zlato verižico na telovniku.

„Ali plačate ali ne? . . . Dva meseca sem vas čakal, dalje ne bom. Dobro srce imam, ne morete oporekati. Do danes sva imela zgovorjeno. Ni li res?“

Ukoval je svoj srepi pogled v študenta, segel z desnico v hlačni žep, in požvenketal z denarjem, za hip umolknil, čakal in nato zarohnel:

„Torej ne mislite plačati niti danes? Dobro. Glejte, da se spravite še to uro iz moje hiše. Jaz ne poznam sentimentalnosti.“

Jereb se je obrnil in odšel. Še v predsobi je čul njegov hropeči glas:

„Smešno, da bi zaradi Velike noči . . . Kako smešno! . . .“

Potokoma so se Jerebu udrle tedaj po licih navzdol solze, neprodirna tema se je zgrnila okrog njega, kolena so se mu zašibila; padel bi bil, da se ni bil ujel še pravočasno za rob mize.

Toda čudno: Solze na licih so se naglo posušile; trpka bolest se mu je zarisala v obraz — čutil je, da se je v tistem trenotku postaral za par let. Ne mogel bi bil dalje jokati, tudi če bi se bil silil; tako zelo se ga je oklenilo trpljenje, tako globoko se mu je bil zarezal v srce nož.

Počasi, s tresočima rokama, kakor starec, je pričel spravljati svoje imetje skupaj; vse križem je metal knjige in perilo v kovčeg. Bil je to eden izmed tistih trenotkov, ko se zastudi človeku zaradi krivice življenja vse, zemlja in nebo, ko mu zagloje v srcu črno sovraštvo do vseh ljudi in mora obupati sam nad seboj.

Hipoma je stal v veži z velikim kovčkom v roki. Tedaj pa je stopila izza ogla mlada brhka kuharica. Njene vedno vesele oči so bile zdaj polne solz in na njenem svežem licu je ležala bledica.

„Vse sem slišala ... Vi revež ... vi revež!“ je jecala, in iz oči so ji tekle solze. „Da more biti bogataš tako brez srca! — Ali čujte, gospod, — tu — vzemite — moj kolač — vzemite ga in nesite ga k moji materi! Sama je ... prazno sobico ima ... in pri njej ostanite ... pa praznujta skupaj Vstajenje! Jutri popoldne pridem tudi jaz k vama.“

* * *

Lani na velikonočno soboto sva obirala s sodnim nadsvetnikom Jerebom imenitno češko kračo, prigrizovala kolač in pila rebuljo.

„Mladi pisatelji iščete motivov ... Evo, to je moj doživljaj! Napišite ga, a recite mladini: Proč s pesimizmom! nikdar ne obupati! Pogumno dalje! Svet je lopovski — a še žive tudi angeli med nami! — In tak angel je bila brhka kuharica — moja blaga ženka, priprosta, a plemenita slovenska duša.“

V sobo je stopila njegova gospa. Trčili smo, nadsvetnik pa je vzklikal:

„Na zdravje mojemu angelu, ki me je danes pred dvajsetimi leti rešil iz pekla v nebesa!“

Slovenci na Ogrskem.

O ogrskih Slovencih je v zadnjih letih največ poročal Anton Trstenjak. Zagrebški „Djački Vijestnik“ je priobčil v št. 14. in 15. članek iz peresa „G. G. Slovenca na Ogrskem“. Iz tega članka posnemamo: V zahodnji Ogrski med Muro in Rabo živi ostanek starih panonskih Slovanov. Dober je to, plemenit in pobožen narod, ki ga madžarska knjiga zove „Vendek“, a sami se zovejo „vogrski Slovenci“. Svojo domovino nazivljajo: Slovenska krajina na Vogrskem. Včasih pa se imenujejo tudi „Horvate“. To je menda spomin na čase, ko je bil še del njih v cerkveni zajednici s Hrvati; spadali so namreč do l. 1777. pod zagrebško nadbiskupijo. Še danes imajo nekaj hrvatskih knjig. Koliko jih je, to je jako težko reči, ker v službeni madžarski statistiki je zapisan vsakdo za Madžara, ki zna količkaj madžarski. Po službenem cerkvenem šematizmu pa se da približno ustanoviti, da jih je nad 80.000; med njimi okoli 20.000 luteranov, ostali so katoliki. Mnogo jih živi v Ameriki. Prva knjiga v jeziku ogrskih Slovencev je bila tiskana l. 1715.; to je bil luteranski katekizem, spisal Ferencz Temlin, luteranski pastor. Za njim se vrsti okoli 20 piscev obeh veroizpovedanj, med njimi Štefan Küzmič. Večinoma so bili duhovniki, ki so pisali večidel duhovske stvari za svoje vernike. Sele v 60 in 70 letih m. v. so se pojavile nekatere znanstvene, poučne in šolske knjige: „Nauk vogerskega jezika za začetnike“, „O volitvah“, „Prirodopis s kejpami za narodne šole“ in madžarska slovnica z madžarsko-slovenskim slovarjem (ta je še v rokopisu). Dne 15. sept. 1875. je začel izdajati stenograf v Pešti Mirko Augustič list „Prijatel“. Uspeval je lepo, ker je narod želel časopisa v svojem jeziku. Tiskal se je najprej v Pešti z madžarskim pravopisom; a že v drugem letniku v slovenskem pravopisu. Tretji letnik se je v jeziku že približeval slovenskemu književnemu jeziku, a l. 1879. je Augustič umrl in ž njim je umrl „Prijatel“. Poslej je zaspalo vse in za slovenstvo se ni zgodilo nič več. Molitvenike so tiskali zopet z madžarskim pravopisom. No, leta 1904. sta začela izdajati dr. Ivanocij, župnik v Tišini, in njegov kapelan Jožef Klekl mesečnik „Nevtepeno Poprijéta Devica Marija, zmožna Gospá Vogrska“, „pobožen

Milan Skrbinšek, slov. gled. igralec in režiser v Ljubljani, vodja ansambla na letošnji gled. turneji.

mesečni list“. Urednik mu je bil in mu je še danes Klekl. List je nabožne vsebine, a prinaša tudi novice z vsega sveta. Od lani se tiska s slovenskim pravopisom ter se lepo razvija. Decembra m. l. je začel izhajati tudi tednik „Novine“, „pobožen družbeni pismeni list za vogrske Slovence“ (urednik Klekl), ki ima doslej 10 številk. To je vsa književnost ogrskih Slovencev, ki nimajo inteligence. Svoj jezik čujejo le še v cerkvi. Izšolanci postanejo skoro vsi poturice, ki služijo madžarizaciji lastnega naroda. Razen duhovščine deluje le redek posvetnjak. Po šolah učijo otroke 5—6 let z madžarščino, a jih še ne nauče; učitelji so večinoma Madžari ali pomadžarjenci, a brez mature, navadno le z 2—3 razredi preparandije. To so seveda mizerni učitelji, zato pa je ljudstvo prav malo izobraženo. Vendar so knjige naše „Družbe sv. Mohorja“ med ogrskimi Slovenci razširjene, a niso niti brez drugih slovenskih knjig in časopisov. Tudi „Bogoljuba“, „Domoljuba“ in „Slovenski Narod“ čitajo, — no, tudi nemške in madžarske časopise. Pred nekaterimi leti pa se je pojavil za njihov materinski jezik strašen črv, to so zabavišča („ovada“) za otroke od 3. leta dalje. V teh zabaviščih (vrtcih)jih uče madžarskih pesmi in iger v madžarščini. To je jako pogubonosno za naše rojake, ker se naglo madžarizirajo. O organizacijah med njimi ni skoraj govora; imajo pač svoj Tretji red in Marijine bratovščine. Če bi imeli rodoljubnih pogumnih voditeljev, bi bilo nade, da se vzdrže še dolgo. Treba bo organizacije na Slovenskem, ki bo pošiljala našim rojakom slovenskih knjig in časopisov po nekem sistemu in na prave naslove. Pričakujemo inicijative!

PAVEL FLERÈ.

Moda in otroška obleka.

Kakor se greši pri otrokih v hrani, tako je tudi z obleko.

Srce boli včasih človeka, ko vidi, v kakih lahkih oblekicah hodijo otroci tudi v največjem mrazu v šolo. Vsi premraženi in premrti prihajajo, da se komaj ogrevajo. Ne samo po deželi je tako, nego tudi v mestih. Pičlost, kakor v hrani, je škodljiva tudi pri obleki. Če ješ lačen, ni to nič hudega, hudo je le, če ješ, ko nisi lačen. Če piješ, kadar si žejen, ni napačno, pač pa je napačno, da še vedno naprej piješ, ko nisi več žejen. Nikomur ni na škodo, da vdihava svež zrak, ki prija vsakemu zdravju, pač pa je na škodo vdihavati slab zrak, četudi se pljuča temu protivijo. Nič ne škoduje dosti krepkega gibanja, ki ga zahteva narava, kakor nam dokazujejo otroci; pač pa če se protivi tem naravnim zakonom. Prav tako ni na kvar prostovoljno in prijetno duševno delo, škoduje pa, če se ne neha s tem, ko zahtevajo to živci in boleča glava. Isto je pri telesnem delu, kjer se ne sme prenapenjati. Seveda pri onem, ki je bil dolgo bolehen, čuti niso zanesljivi vodniki.

K občutkom, ki nas vodijo, spadata toplota in mraz; in obleka pri otrokih, ki se skrbno ne ozira na ta občutka, ni prava. Če se govori tukaj o „utrditvi“, je to velika napaka. Dosti otrok je že spravilo njih utrjevanje s tega sveta, in tisti, ki so ostali, jim vse njih življenje manjka pri njih rasti in pri njih telesnih silah. Pojem o utrjevanju je sploh zelo površen. Premožni starši vidijo kmečke otroke, kako letajo zunaj v svežem zraku bosi, gologlavi in goloroki, spravljajo to v zvezo s splošnim zdravjem nižjih slojev ter sklepajo, da so zdravi in krepki zato, ker jim ni mar ne za dež, ne za veter. Tedaj pa kar sklenejo, da bodo njih otroci tudi bosi, gologlavi in goloroki. Pri tem pa pozabljajo, kako so ti kmečki otroci vedno z malega v tem, da so vedno na svežem zraku, da ne trpinči njih živčevja nič naporno duševno delo. Ti ne ostajajo zdravi zaradi pomankljivosti pri obleki, pač pa vzlic temu.

Pa še nekaj drugega je. Če je truplo dosti krepko, da se tako res utrjuje, se godi to prav gotovo na stroške rasti ali drugačnega razvoja. Za življenje samo že je potrebna toplota, še potrebnejša je truplu, ki opravlja poleg naloge življenja še nalogo razvijanja.

Obleka brani, da telo ne izgublja preveč toplote, ter zmanjšuje množino snovi, hrane, ki je potrebna za ohranitev toplote. To nam potrdi vsakdo, ki ima opraviti z živino. Ta prenaša mraz na stroške maščobe, moči ali razvoja. Ta resnica velja tudi za otroke. V razmerju njih mladosti in naglice njih rasti je škoda, ki jo provzroči mraz, prav velika. Dokazalo se je tudi, da otrok v primeri z odraslimi izgublja več toplote kot ti. Da so ozebki na nogah in rokah pri otrokih pogostejši kot pri odraslih, je tudi znano.

Ta spoznanja nam kažejo pač dovolj jasno, kako neprimerno je, če se otroka nezadostno oblači.

Reči moramo: če preskrbiš sebi tople obleke, preskrbi jo tudi in pred vsem svojemu otroku, zakaj greh nad njim je večji.

So pa drugi, ki napravljajo otrokom obleko; pripravljajo dosti in vendar nezadostne. Zakaj pripravljajo jo po modi. Povelje, ki ga prinašajo modni žurnali, se izvršuje, če je dobro ali ne. Navajam za to preimenitno poglavje dobesedno Spencerja.

— Večje ali manjše neprijetnosti in večkratna slabost so posledice takega ravnanja; rast se ovira, krepki telesni deli se izpodkopujejo in neredka je prezgodnja smrt. In vse zato, ker se mora napravljati krila iz kroja in iz blaga, ki ga predpisuje francoska volja. Pa ne le zaradi te popustljivosti oškodujejo matere svoje male s premalo obleke, tudi še iz drugega, prvemu sorodnega vzroka jim napravljajo oprave, ki onemogočajo zdravo delovanje. Da ugajajo očesu, se izbira barve in blago, ki ne prenašajo s seboj slabega ravnanja, kakor je to pri igri; da pa se obleka ne skvari, se otroci ne smejo igrati po svoje. „Kar vstani, da ne umažeš suknjiča," je zapoved za fanta, ki se je spustil k prahu.

„Takoj dol, da si ne strgaš krila", pa dekletu, ki je hotelo na drevo. Tako je napaka dvojna. Da dokazujejo okus svoje mame, da jih občudujejo njeni obiski, morajo nositi otroci obleke, ki so jim premale in katerih blago ni prikladno; in da ostanejo te obleke, ki se poškodujejo tako lahko, dolgo čiste in nepokvarjene, se omejuje mladini njena naravna in tako neobhodno potrebna dejalnost. Gibanje, ki je pri taki neprimerni obleki dvakrat potrebno, se prikrajšuje, da se ne skvari obleka. Da bi vendar spoznali strašno krutost tega vsi, ki tako ravnajo! Ne bojimo se povedati, da je vsako leto na tisoče otrok, ki postanejo žrtve materinske nečimurnosti. Ne mislimo nasvetovati strogih naredb, a v resnici je tu toliko gnilobe, da upravičujemo, če že strogo ne terjamo, naj nastopajo očetje krepko proti temu. —

Tako Spencer. Zahteva pa se glede obleke splošno, da naj bo zadostna, da varuje otroka pred vsakim mrazom, vendar pa ne tako obilna, da bi se v njej kar potil. Namesto iz tankega blaga naj se jo napravlja iz slabih prevodnikov toplote, najboljše iz grobe volne. Trdna mora biti, da ne vtrga z nje svojega kosa že vsak trn, dosti prostorna, da ne poka že pri vsakem kolebu. Barva pa ji bodi taka, da je ne spere vsak dež in ne odnese vsak solnčni žarek.

K točki golih kolen in rok pa še eno Spencerjevo opombo:

Zdi se mi potrebno, da tu pripomnim, da se otroci, ki imajo že od nekdaj noge in roke gole, ne zavedajo več, da jim je v golo kožo mrzlo; kakor se tudi mi sami že iz navade ne zavedamo skoro mraza v lice. Pa četudi so čuti pri teh otrokih že otrpli, še iz tega prav nič ne sledi, da bi bilo njih truplo varno pred prehlajenjem, kakor si ne smemo misliti, da ostane nagi divjak nepoškodovan zato, ker čuti, da se mu tali padajoči sneg na golih ramah.

In da ponovimo v enem:

Narava zahteva svojih pravic za otroke tudi pri obleki, ubogajmo jo, da se ne maščuje!

Izvirek Timave pri Sv. Ivanu ob Devinu, ki jo nameravajo izpeljati v Trst, da dobe dobro vodo. (Fot. M. Brinšek.)

Požar velike Kobijeve žage v Borovnici. (Fot. Anton Lebez.)

Ženski vestnik.

Ženske — izumiteljice. Protivniki ženskega gibanja za enakopravnost z moškimi radi naglašajo, da ženske nimajo talenta za iznajdbe. Neki angleški tehnik pa pobija to trditev ter se sklicuje na listino urada za podeljevanje patentov. Iz tega seznama je razvidno, da so ženske v zadnjih 10 letih priglasile poprečno na leto 500 do 600 patentov na svoje izume. Ker se vsako leto izumi poprečno 30.000 večjih ali manjših tehničnih, kemičnih in drugih iznajdb, je ženskih izumov navidez res zelo malo. Toda če se upošteva, kako malo žensk ima priliko, baviti se s tehničnimi in kemičnimi problemi, potem se pokaže, da imajo ženske še večjo iznajdljivost ko moški. Iznajdbe gospe Curie so že same zase epohalne. Največ uspehov so imele kot izumiteljice doslej amerikanske ženske.

Bele nogavice — zopet modne. Iz Pariza poročajo, da se uvedejo za ženske zopet modne nogavice, ki jih ne nosi že nobena ženska več. Moda pa išče vedno le novo, izredno. Zato se pisane, črne prozirne nogavice, ki jih ima že vsaka služkinja, zopet opuste za nekaj časa in se uvedejo za najmodnejše dame bele nogavice prav posebno fine in seveda tudi prozirne kvalitete, kakršne so nosile dame do konca II. francoskega cesarstva. Slikal je modne dame v belih nogavicah že slavni Gavarni in opeval Alfred de Musset.

Sufragetka mis Richardson. Angležinje se bore uprav besno ter z groznimi sredstvi za žensko volilno pravico. Najkrasnejša palača, najplemenitejša in najkoristnejša naprava ni varna pred njimi. Nedavno se je ovekovečila z novim herostratskim činom gdčna. Richardsonova. V londonski umetniški galeriji je z majhno sekirico uničila veliko delo znamenitega španskega slikarja Velasqueza, sliko „Venera pred zrcalom". Huda sufragetka je sunila 10 krat v dragoceno platno ter je prizadela sliki 9 hudih poškodb. Nikakor ni mogoče zagovarjati teh okrutnih dejanj angleških bojevnic za žensko volilno pravico. Toda vse razumeti se pravi vse odpustiti. V času francoske revolucije so besneli moški in ženske, gospoda in priprost narod proti plemstvom in dinastiji ter proti bogatašem. Uničenje brzojavnih žic, požig te ali one palače, poškodovanje drage slike, to so prave nedolžne otroške igrače proti grozotnim krvavim činom francoskih revolucijonarjev, katerim so obup, beda in krivica zamorili vsa blažja čustva ter jim povsem omeglila razum. Emelina Pankhurstova, voditeljica angleških sufraget, je pojasnjevala svoje stališče ameriškemu ženstvu nekako tako-le: Ženska se nerada bojuje z nasiljem, a pri nas drugače ni mogoče. Petdeset let so poizkušale angleške žene izlepšati mirnim in dostojnim potom usodo milijonov ubogih žen in otrok. Peticija za peticijo z mnogo tisoč podpisi odličnih oseb so bile predložene vladi. L. 1908. so priredile sufragetke 20.000 taborov, ki so bili vsi ogromno posečeni, a teh 20 tisoč shodov je vlada ignorirala, kakor da se sploh niso vršili in da je želja ljudstva — nič. Razpustila je „Žensko unijo", središče volilnega dela, ustavila njeno gla-

silo, zaprla pet voditeljic in prepovedala shode. S tem je nalila olja v ogenj. Sedaj ima vlada revolucijo, ki jo je sama izzvala. Pri nas imamo prastare zakone, ki so v krvavem nasprotju s sedanjo moderno dobo. Treba je, da dobe ženske volilno pravico, da odpravijo kričeče krivice, ki jih ščiti zakon, da odstrani belo suženjstvo in vnebovpijoče zapostavljanje. Pet in pol milijona žen zasluži na Angleškem po sedem šilingov na teden, med tem ko dobe moški za isto delo 28 šilingov. — Pri neki seji v državni zbornici je govoril

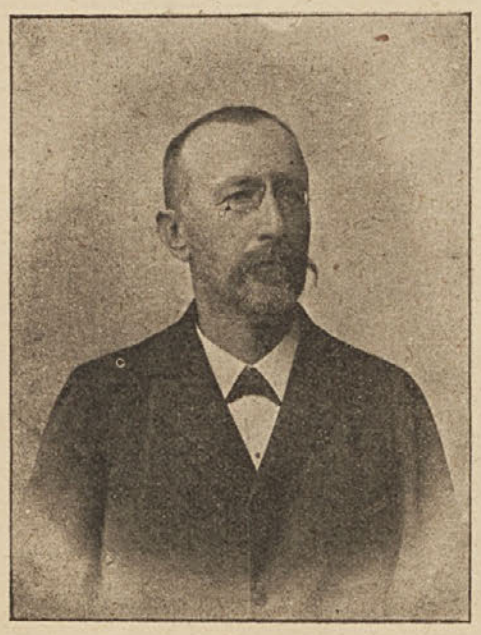

Inženjer Valentin Lapajne, kralj. hrvat. stavbni svetnik v. p. v Zagrebu, 25 let tehničen pisatelj.

angleški ministrski predsednik o delavnosti sufragetk. In on, njih sovražnik, je povedal, da so sufragetke v enem letu imele več shodov in manifestacij, nego vse politične stranke skupaj. Lansko leto so priredile sufragetke po 300 shodov na teden v raznih krajih Anglije. Koliko sveže moči, žilavosti, vztrajnosti in podjetnosti ter inteligence je nabrane v teh sufragetkah! Zakaj jim ne da vlada pravega delokroga? Zakaj ne porabi vse te mogočne sile v svojo korist in v korist naroda!

Neusmiljene ženske. Tiha ali pa tudi glasna, a gotovo goreča želja marsikatere ženske je, da bi mogla nositi na svojem klobuku ali slamniku, pristno peresje rajčic ali čapelj. To je fino, nobel, prekrasno! Ne pomislijo pa te ženske, koliko krasnih ptic morajo ugonobiti, da dobe vsa ta peresa. L. 1911 so samo v Londonu prodali 28.281 rajčic, torej so jih morali tudi toliko pobiti. S Francoskega, kjer je pri industriji peres zaposlenih 50.000 delavcev in delavk, so vpeljali na Angleško v enem letu za 100 milijonov frankov peres, in sicer za 21 milijonov čapljinih in 41 milijonov nojevih peres. Koliko ptičev morajo torej pobiti vsako leto po svetu, da se morejo ženske ponašati s finim okrasjem! Človeška brezsrčnost res ne pozna nikakih mej!

Gorenjske slamnikarice so razkropljene daleč po svetu. V Ameriki je precej slovenskih slamnikaric, ki pleto po tovarnah kite za slamnike in zaslužijo po 300—600 K na mesec. Ker je na Gorenjskem, največ v Domžalah, slamnikarska obrt precej razširjena, zna mnogo slovenskih deklet prav lepo plesti slamnate kite. Vsa ta dekleta pa ne najdejo doma dovolj dela. Zato gredo preko zime v Budimpešto, Bukarešto, v Monakovo i. dr. V Vratislavi, v nemški Šleziji je bilo letos 123 slovenskih slamnikaric, nameščenih po tovarnah. Na spomlad se vrnejo slamnikarice v domovino, kjer najdejo dovolj dela po kmetijah.

Prisilno hranjenje sufragetk. Mary Richardsonova, londonska sufragetka, ki je bila zaradi atentata na dragoceno Velasquezovo sliko obsojena na 6 mesecev ječe, že dobro pozna angleške ženske kaznilnice. V listu „Suffragette“ je objavila nekak kaznilniški dnevnik, ki v njem opisuje prisilno hranjenje tako-le: „V Haloway-kaznilnici opravljajo prisilno hranjenje najmanj dvakrat na dan. Jaz sem sama na sebi poizkusila te muke, pa rotim zato vse one, ki verujejo v moč molitve, naj v tem času, t. j. ob pol desetih dopoldne in ob pol petih popoldne, molijo za osvobojenje kaznjenk in da dobi naš narod odpuščanje za veliki zločin, ki ga počenja s tem, da pusti ženske tako barbarsko in grozno mučiti. Nekateri pravijo, da bi žrtve prisilnega hranjenja manj trpele, ko bi se temu ne upirale. Toda kaznjenke se branijo, ker so vse iz sebe od bolečin. Živci oči, ušes in vsega obraza prizadevajo take bolečine, da ni drugače mogoče, kakor braniti se na vso moč. Dalje pa pomenja prisilno hranjenje sramotno posezanje v osebnost dotičnice. Prisilno hranjenje se začenja z borbo proti osmerim paznicam. Seveda navadno omaga kaznjenka in pade na tla. Tedaj jo dvignejo in vržejo na posteljo. Paznice jo drže krepko za roke in noge, tri paznice pa se jej vležejo na noge in jo tišče s tako silo, da misli žrtev, da jej polomijo vse kosti. Potem jej sezujejo čevlje in roke paznic začno trdo stiskati gležnje. Dve drugi paznici jo pograbita za ramena, štiri jej drže roke, dve pa upreta svoja kolena v okolico bokov, da se revica kar davi. Potem jej zavijejo gornji del glave v ruto. Sedaj pride zdravnik. Z napol zaprtimi očmi vidi kaznjenka, kako se premikajo njegove roke. Oprezno vtakne gumijevo cev v njene nosnice in jo krepko porine skozi usta in vrat notri do želodca. Skozi to meter dolgo cev teče polagoma hrana v želodec. Sedaj je vsak nadaljni odpor nemogoč, ker kaznjenka ima čut, da se mora vsak hip zadušiti. Proti volji jej lijejo solze iz razpaljenih oči. Naposled potegne zdravnik cev s krepko kretnjo, kar deluje na žrtev tako, kakor da jo je ošinil z bičem po obrazu. Ostanek tekočine jej brizgne navadno v obraz. Zdravnik hitro odide, tudi paznice se odstranijo. Kaznjenka pa se vsa zasopljena in napol omamljena opoteka ter izkuša zopet priti k sebi; ako ima še toliko moči, sede pred beli zid in čaka sedem ur, da se zopet obnove te grozne muke!“

Petošolec Joško Verovšek, ki je pisateljeval pod imenom „Joško Senca“, umrl v Ljubljani dne 27. marca t. l.

Gorkij o ruskem ženstvu. Kakor znano, je bil popularni ruski pisatelj Maksim Gorkij več let izgnan iz Rusije. Prebival je mnogo v solnčni Italiji. Sedaj se je vrnil v svojo domovino, kjer mu je vse mračno in temno. V Moskvi se mu zde ljudje tako molčeči, slabe volje in zlobni. „Nepopisna razdraženost in potrtost počiva na vseh; ženske imajo čemerne, žalostne udovske obraze. Za gledališče se oblačijo kričeče in z nenavadnim razkošjem. Takega luksusa ni najti niti v Parizu. V tem ruskem toaletnem luksusu pa je nekaj mrzličnega, zbeganega. In tudi izrabljanje življenjskih užitkov je tako.“ — Gorkij je trpko razočaran nad malenkostmi, s katerimi se bavi sedaj ruska družba ter posebno žensko. Pred leti so dvigale dušo ruske žene, tudi elegantne, duševne stvari danes pa se nabolj zanimajo za modne bedastoče. Gorkij ne more razumeti, da more Moskva n. pr. toliko govoriti, pisati, predavati n. pr. o tangu. Še pred par leti bi kaj takega ne bilo mogoče, pravi Gorkij ter meni, da si je osvojila Rusija afektiranosti in slabe lastnosti romanskih narodov, dočim prezira njih lepe in zdrave strani.

Sedma stotnija 3. bosanskega hercegovskega polka v Doboju v Bosni pred dvajsetimi leti. × Slovenec, zdaj trgovec Jos. Nemec v Podgori.

Ženske v Massachusettu dobile volilno pravico. V parlamentu države Massachusetts so podelili ženskam aktivno in pasivno volilno pravico. To je sedma država Zjedinjenih držav severoameriških, kjer so si pridobile ženske volilno pravico.

Spomenik češki ženi. V vrtu Kinskych v neposredni bližini etnografskega muzeja v Pragi so začeli postavljati temelj spomenika najznamenitejši češki igralki Hani Kvapilovi, ki je umrla pred sedmimi leti, stara komaj štirideset let. Spomenik bode odkrit 8. aprila t. l. Odkritje se bo vršilo brez posebnih slavnosti, tiho in mirno, kakor je bila tiha in skromna pokojnica.

Politika in moda. Že nekaj časa capljá moda za politiko. Za časa burske vojne smo imeli burske klobuke. Ko se je po svetu mnogo razpravljalo o Kitajcih in Japoncih, so bili v modi kitajski in japonski „kimoni“. Balkanska vojna je spravila v modo bulgarske in srbske vezenine. A to je vse minilo. Sedaj nas zanimata Angleška in Škotska, kjer se bije boj med katoličani in protestanti, zato je moderno škotsko, t. j. križasto pisano blago. Ne samo čepice in klobuke, tudi plašče in jopiče iz škotske svile nam baje prinese pomlad. Dame, ki simpatizirajo z ženstvom v Islandiji, a so preskrbljene s plašči, pa si jih dajo 'vsaj podložiti z živo škotsko svilo. Albansko novo kraljestvo pa ni pustilo v modi nobenega sledu.

Steckenpferd-lilijinomlečno milo
prej ko slej neutrpno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. 157 Po 80 h povsod.

Naše slike.

Jugoslovanska umetnika pod piramidami. Prvič se je zgodilo, da je poletel slovenski pianist daleč preko ozkih meja svoje domovine. Hrvatski violinski virtuoz Zlatko Baloković in pianist, učitelj Glasbene Matice v Ljubljani, Anton Trost sta se združila k daljši turneji, ki ju je vodila naravnost v kraje najstarejše kulture sploh, v deželo piramid. V zimski seziji je Egipt zbirališče najboljše družabne in denarne aristokracije, osobito francoske in angleške, ki si more zamenjati evrogsko zimo z gorkim južnim solncem. Tekom februarija sta imela omenjena gospoda več javnih in privatnih koncertov v Kairi in Hélouanu z največjimi uspehi, deloma pod pokroviteljstvom avstro-ogrskega poslaništva. Opetovano sta bila mlada umetnika gosta avstro-ogrskega poslanika grofa Szechenija in nemškega poslanika de Miquela, kjer je počastil njiju nastop tudi angleški podkralj lord Kitchener enkrat s svojim obiskom. G. Zlatka Balokovića je stavila enoglasno vsa kritika kot umetnika v vrsto prvih svetovnoznanih imen. Slovensko občinstvo bo zanimalo, kako je pisala kritika o našem rojaku, koncertnem pianistu Antonu Trostu. Izmed mnogih samo dva najuglednejša lista:

„Le Courrier“ piše: G. Balakovića je spremljal g. Trost, ki je izvajal Chopinovo „Nocturno,“ op. 62 in Lisztovo fantazijo v „Rigolettu“. G. Trost je odličen virtuoz, ki ima čudovito tehniko, s katero nam je dokazal vso svojo silo fantazije.

„L'Echo Egyptien“ pa: G. Trost, Balakovićev spremljevalec, je zelo spreten ter je pokazal začudenje vzbujajoč talent v svoji odlični interpretaciji Dvořaka in Suka. G. Trost je brez dvoma velik umetnik, in poslušalci so mu izpričali svojo globoko občudovanje z vnetim ploskanjem. Sploh, lep večer in velik uspeh za oba velika umetnika.

Kmet Mato Kos v ulogi Jezusa in kmet Žarko Belaj v ulogi vel. duhovna Kajfa v Vrbovcu.

Joško Verovšek. Dne 29. marca t. l. se je vršil v Ljubljani nenavaden pogreb: pokopali so ljubeznivega dečka, ki je bil že s svojim 15. letom spreten povestničar, ki pa je že s svojim 16. letom moral leči v grob. Joško, sinko režiserja Antona Verovška, je bil izreden pisateljski talent, ki bi se bil gotovo krasno razvil; šele petošolec, je že znal prav gladko pripovedovati in je pisal prav lepo slovenščino. Z lastno pridnostjo se je ob neumornem čitanju zlasti naših klasikov izvežbal v slogu in jeziku, prirojena bogata fantazija, za dečkovo starost nenavadna tenkočutnost in zamišljenost pa so ga še prav posebno usposobile za pisatelja. Pisal je pod imenom ‚Joško Senca‘ in priobčil nekaj svojih povestic v „Slov. Narodu,“ „Domačem Prijatelju,“ „Dnevu“ in v mesečniku „Ljubo doma“. Prijetni vpliv Jurčičevih spisov se je opažal na Verovškovih črticah, in da si je izbral za vzornika baš Jurčiča, dokazuje, da je bil na pravi poti. — Bil je vesel, živ fant, ki je strastno ljubil šport. Pri neki tekmi pa se je menda pre-

Hrvatske žrtve laške kulture v Trstu. Dijaki, ki jih je v Revoltelli napadlo 40 Lahov.

hladil. Od Božiča je hiral in po strašni borbi s kruto smrtjo umrl 27. marca t. l. Rojen je bil dne 15. marca 1898. v Ljubljani; umrl je za isto zavratno boleznijo, kakor njegova mlada mati, Marija roj. Kozjakova, ki je umrla že 27. novembra 1899. l. Vrlemu Jošku časten spomin!

Gostovanje dramskega ansembla slovenskega gledališča v Ljubljani po Slovenskem. Kakor vsako leto pojde dramski ansambl tudi letos na svoje gostovanje širom slovenske domovine in si je izvolilo to pot režiserja igralca g. Milana Skrbinška za svojega vodjo. Opozarjamo javnost na to gostovanje, ki ni le odgojnega pomena, temveč mora biti, žalibog, tudi borba za vsakdanji kruh. Naša sezona je že na koncu, a slovenski igralec še danes ne ve, ali bodo storili merodajni faktorji istotako svojo dolžnost, kakor jo je storil on tekom sezone. Sicer pa je tudi dolžnost slovenskega deželnega gledališča, da širi po slovenskih deželah smisel in ljubezen za dramatsko umetnost. Gledališki odri po slovenskih deželah ne smejo imeti le namena, ubiti par ur dolgočasja, nego morajo zavzeti odlično in resno kulturno smer, ki je vsem našim društvom jako potrebna. Gostovanje je začrtano v velikem obsegu, tako da bode vsa turneja trajala dva meseca, a seveda samo ob zadovoljivem financijalnem uspehu. Apeliramo torej na slovensko občinstvo, da podpira to gostovanje s svojim številnim obiskom. Predstave so projektirane po sledečih krajih: Gorica, Tolmin, Kanal, Renče, Prvačina, Trst, Pazin, Voloska, Bakar, Il. Bistrica, Idrija, Žiri, Škofja Loka, Kranj, Radovljica, Tržič, Jesenice, Celovec, Maribor, Ptuj, Ljutomer, Slov. Bistrica, St. Jur, Celje, Zalec, Trbovlje, Zagorje, Krško, Brežice, Novo mesto, Metlika, Ribnica, Kamnik. Gostovanje se prične na velikonočno nedeljo, dne 12. aprila t. l. v Gorici, kjer se vprizori na ta dan velezabavna burka „Konec sveta!“ Gostovanja se udeleže vsi člani deželnega gledališča, izvzemši g. Ign. Borštnika, ki je kot član hrvatskega gledališča zadržan v Zagrebu. Med damami igrajo prve uloge gospa Berta Bukšekova, ki je s svojo vsestransko uporabnostjo v raznih ulogah v minoli sezoni vrlo nadomeščala heroino, gdč. Ana Winterova, rutinirana karakterna igralka in ljubimka, mnogoletni član gledišč v Ljubljani in Trstu, gdč. M. Gjorgjevićeva, mlada naivka in sentimentalna ljubimka, bivša gojenka g. Ign. Borštnika, gospa Polonica Juvanova, karakterna in komična šaržistka ter gdč. Janja Gorupova, mladostna naivka in igralka polodraslih deklic, prav nadarjena domača začetnica. Med igralci bodo nastopali v prvih ulogah gg. Anton Danilo, najstarejši igralec, Josip Povhè in Milan Skrbinšek, ki so obenem režiserji in nositelji glavnih ulog vseh strok; dalje gg. Bol. Peček, Edv. Grom, Al. Drenovec in Jos. Šest, ki igrajo ljubimske, karakterne in komične uloge. Vsi imajo bogat dramski repertoar. Ker je vodja gostovanj resni in energični gosp. Milan Skrbinšek. smo preverjeni, da bodo predstave našega dram. ansambla povsod res dobre, ter da bo vladala pri vseh priredbah točnost in rednost. Milan Skrbinšek, rojen 1886 v Mariboru, je absolviral ljubljansko realko z maturo; po enoletnem prostovoljstvu je študiral leto dni na dunajski visoki šoli in obiskoval dunajsko dramatično šolo „Otto“. Njegov učitelj je bil dvorni igralec Seydelmann. Debutiral je v sezoni 1809—10 v naslovni vlogi „Desetega brata“ z velikim uspehom in bil naslednjo sezono angaževan. Hitro je napredoval. Igral je vse, tudi ljubimske in komične vloge. Največji njegov uspeh je naslovna vloga v „Vragu“ in ravnatelj Maitrenjen v „Maski Satana“. — Prevel je tudi že nekaj boljših iger. Četrto leto svojega angažmana je bil imenovan režiserjem in je bila režija resnih in težkih dram skoraj izključno v njegovih rokah. Dasi najmlajši režiser, ga je izvolil dramski ensambl za svojega vodjo na letošnjem gostovanju širom slovenske domovine.

Skupina igralcev kmetov, kmetic in otrok v Vrbovcu. — Hiša, kjer v Vrbovcu predstavljajo hrvatski kmetje trpljenje in smrt Jezusa Kristusa.

Zaslužen slovenski rojak med brati Hrvati. Slovenci in Hrvatje so se že pred mnogimi leti književno in kulturno približevali, saj so čisto bratje po rodu. V novejšem času je to približevanje postalo zelo očividno na nemalo radost obeh narodov. Slovenski gledališki igralci že nekaj let radi nastopajo v Zagrebu, četudi le posamezno; hrvatski operni in operetni pevci in igralci pa so letos, kakor znano, vzdrževali glasbeno in dramatično umetnost v Ljubljani. Dva slovenska profesorja (dr. Vošnjak in dr. Ilešič) predavata na zagrebškem vseučilišču in slovensko profesorsko društvo ima skupno glasilo s hrvatskimi profesorji. Enako je s hrvatskim inženirskim društvom in slovenskimi inženirji v Ljubljani, ki imajo skupno glasilo „Inženjer“, list, ki izhaja v Zagrebu in ki ga pišejo hrvatski in slovenski inženirji v obeh jezikih. V tretji številki tekočega letnika čitamo životopis našega rojaka, inže-

Revolucija v modi po carigrajskih ulicah.

nirja Valentina Lapajneja, kr. stavbenega svetnika v p., živečega v Zagrebu. Urednik opisuje njegovo delovanje kot inženirja v teku dolgih 40 in več let v nekdanji vojaški granici in v sedanji civilni Hrvatski. Obširno navaja razne njegove gradnje, osobito pa njegovo strokovno književno delovanje, ki se je pričelo že pred 25 leti. Valentin Lapajne je bil tajnik hrvatskega inženirskega društva in urednik njegovega glasila „Vjesti“, ki ima zdaj naslov „Inženjer“. Kot urednik tega lista je več let in pozneje kot zvest sotrudnik do današnjega dne priobčeval v tem glasilu in po drugih publikacijah velik broj spisov tehniške vsebine. Specialiteta njegovih strokovnih spisov so vodotehniška vprašanja. Hrvatski inženirji in z njimi vred tudi slovenski so simpatično naglašali, da je Valentin Lapajne letos dočakal 25 letnico svojega književnega delovanja. Rodil se je l. 1843 na Vojskem pri Idriji. Ondi je hodil v ljudsko šolo, v nižjo realko v Gorici; višjo realko in tehniko pa je dovršil v Gradcu. V službo je stopil 1866 v Temešvaru. Nadalje je služboval v Karlovcu, Petrinji, Zemunu in dolgo vrsto let v Zagrebu. Prvotno je bil v službi v nekdanji vojaški granici, kjer se je nemško uradovalo. Ko se je bila pa granica opustila in se združila v civilno Hrvatsko, je bil Lapajne z drugim uradništvom vred sprejet v stavbeni oddelek hrvatske deželne vlade. Tu se je pa uradovalo hrvatsko, kar pa ni rojenemu Slovencu delalo nobenih težkoč in piše še dandanes, dasi je že v 72. letu. Bog živi rojaka, ki nam dela čast med brati!

Jugoslovanska umetnika pod piramidami v Egiptu. Od leve na desno pianist Anton Trost, Slovenec, — impresarij koncertni ravnatelj Norbert Dunkl iz Pešte in — violinist Zlatko Bolokovič, Hrvat. V ozadju Sfinga in Cheopsova piramida.

Velik požar v Borovnici. Prinašamo sliko požara parne žage v Borovnici, last g. Anton Kobija, dež. poslanca in veletrgovca na Bregu pri Borovnici, ki je do tal pogorela. Goreti je začelo 31. marca okoli 1. ponoči. Prišla je takoj na lice mesta borovniška požarna bramba, ki je po napornem delu komaj rešila shrambo, kjer stoji parni stroj in hiša tik parne žage. Škodo cenijo na kakih 30.000 kron. Posestnik baje ni bil zavarovan.

7. stotnija 3. bosanskega hercegovskega polka v Doboju pri Dolnji Tuzli v Bosni leta 1894 (ravno 20 let). Ves polk je hrvatsko-slovenski. Med njimi, ki so na tej sliki, jih deluje mnogo za hrvatsko in slovensko obrt in trgovino. Med bosanskimi vojaki je bil tudi naš rojak Josip Nemec kot četovodja, sedaj trgovec v Podgori pri Gorici. Bil je namreč prestavljen od 97. pešpolka iz Pulja h 3. bosanskemu polku v Bosno za inštruktorja bosanskim vojakom.

V. maskirani ples šentjakobške mladine v Trstu, ki se je vršil na pustno soboto, 21. februarja t. l., je nadkril vse dosedanje. Srečna je bila inicijativa, prirejati vsako leto plese v kulturne namene. Pri sličnih prireditvah je treba imeti mnogo energije in dobre volje za delo, a šentjakobška mladina se vsega tega ne ustraši in deluje vztrajno, ker ima za narodno delo dobro voljo. Čisti dobiček te prireditve se razdeli po enakih delih Šentjakobški Ciril-Metodovi podružnici, Šentjakobškemu „Sokolu“, šentjakobškemu otroškemu vrtcu in javni knjižnici šentjakobške „Čitalnice“. Naša družba je prejela od prireditev že lepo svoto, in javna knjižnica se je pomnožila. To gre vse za našo deco, za izobrazbo in podporo naših bodočih boriteljev na vročih tržaških tleh. Današnja slika nam predstavlja plesalce v kostimih španskega narodnega plesa „Castellanos-a“, ki se je prvikrat v Trstu plesal na tej prireditvi. Ples je naučil in vodil neutrudljivi Tržačan-šentjakobčan, gosp. Josip Bizjak, ki vsako leto iznenadi Tržačane s kako noviteto. Na krasnem uspehu prireditve je čestitati v prvi vrsti odboru šentjakobške mladine, vrlemu in neumornemu predsedniku g. Josipu Prelogu ter plesnemu učitelju g. Bizjaku.

Srbi streljajo albanske roparje in hujskače. Albanija in Albanci so prevzeli ulogo Turčije, ki je stoletja vznemirjala Evropo. Po modrosti Srbiji zavidnih velevlasti je nastala Albanija, ki ima v svojih mejah poleg Arbanasov, Albancev ali Arnavtov tudi Srbe in Grke. Neštevilo imen vasi in mestec dokazuje, da je njih prebivalstvo srbsko ali grško, da nimajo torej Albanci nobene pravice do njih. Ker pa je Srbija svoje meje tudi Albaniji zaprla in prepovedala Albancem zahajati na srbska tla na sejme, so Albanci že zdaj sestradani in v najhujši stiski. Albanci hodijo torej ropat na srbsko ozemlje in hujskat turške državljane v Novi Srbiji na upor proti srbski vlaci. No, Srbi zahtevajo mir in red. Če ne gre z lepa, mora iti z grda. Pred kratkim so zajeli zopet celo tolpo albanskih roparjev in morilcev, ki so pustošili in razbojnikovali po srbskih krajinah. Srbi pa so jih polovili, odvedli v Prizren in jih, ker so bili v uniformah — večinoma ukradenih — in z orožjem v rokah, obsodili na smrt. Zverinske roparje in hudobne hujskače so gnali za mestno ozidje ter jih postreljali. Tako se zgodi vsem, ki bodo kalili kulturno mirovno delo Srbije. Kruto je to sredstvo, a edino uspešno.

Predstave trpljenja Jezusa Krista v Vrbovcu na Hrvatskem. Lani so začeli kmetje in kmetice v Vrbovcu na Hrvatskem prirejati predstave trpljenja Kristusovega; predstave so se vršile tri mesece vsako nedeljo in vsak praznik. Uspeh je bil ogromen. Ljudje so prihajali na te predstave iz vse Hrvatske, iz Slavonije in celo iz Dalmacije. Misel za te predstave je dalo vrbovsko pevsko društvo „Petar Zrinjski“, ki sta se mu pridružili društvi „Srca Jezusovega“ in „Marijina kongregacija“. Na čelu podjetja je stal domači župnik Stjepan Pavunić, zdaj poslanec, in domači kapelan Mihovil Ivšić. Trpljenje in smrt Jezusovo so predstavljali sami kmetje in kmetice (le 3 osebe ne), njih preko 100.

Ernest Železni, poslednji slovensko ustoličeni vojvoda, v bojni opravi, kakor se je boril v bojih proti Turkom in Ogrom.

Prizor z ulice v Skadru 14 dni po prihodu posadk z mednarodnega brodovja. (Mornar na desni je Slovenec Ivan Maček, c. in kr. mornariški učitelj topništva vojne mornarice.)

Kostime jim je posodilo zagrebško kazalište (g. pl. Treščec!), ki je poslalo tudi člana g. Devića, da je vodil predstave. Letos so si Vrbovci nabavili že sami svoje kostime ter začno s predstavami še ta mesec. Predstave se vrše v posebnem poslopju, ki je bilo nalašč v to svrho prirejeno in prezidano. Gledalcev gre v to poslopje 700 in predstava traja skoraj 6 ur. — Danes prinašamo štiri slike o tem ljudskem gledišem podjetju: igralca Kosa (Jezusa) in Belaja (Kajfe), skupino kmetov, kmetic in kmetskih otrok-igralcev ter gledišče. Kakor Oberamergauci in ti Vrbovčanje so imeli časih tudi koroški Slovenci enake predstave, ki jih je vodil kmet-pesnik Andrej Schuster-Drubosnjak.

Revolucija mode v Carigradu. Tudi turške žene je prevzel moderni duh. Kakor pa je vse, kar je moderno, sad umstvene in okusne revolucije, tako je tudi moda vedno nov izraz odpora proti staremu. Konservativnost ni nikjer večja kot na Turškem, in zlasti ženske so nosile svoje obleke po načinu svojih praprababic. Koran, turško sv. pismo, prepoveduje Turkinjam odkrivati lice, vrat in roke; zato pa so se nosile Turkinje vedno zavite in pokrite, kakoi pozimi tako poleti. Toda evropski duh je začel prodirati končno tudi med muslimanke in zato je opažati na carigrajskih ulicah čimdalje več muslimank v evropski noši. Najprej so dale evropejizirati svoj plašč, ki je pokrival gornje telo, in ga izpremeniti v neko vrsto šala; svojo feredžo (neprozirni pajčolan) pa so zamenjale z evropskim pajčolanom. Odložile so tudi neokusne dimije (široke hlače) ter oblekle krilo. Najbolj pogumne so se začele oblačiti povsem po francoski ali dunajski ženski modi. Druge Turkinje, ki so bojazljivejše in koranu zvestejše, pa so ali ostale povsem po starem ali pa nosijo francoske toalete pod turškim plaščem. Tudi feredže nočejo odložiti nekatere. No, polag ma se modernizirajo vse. Celo mlada soproga paše Enverja, vojnega ministra, se je oklenila moderne noše. Danes pa je po Carigradu videti Turkinje v vseh vrst oblekah, staroturških, napol turških, napol evropskih ter v povsem evropskih.

Izvrševanje smrtne kazni v Prizrenu nad albanskimi razbojniki, vohuni in hujskači.

Žrtve laške surovosti v Trstu. Odkar je v Trstu trgovska visoka šola Revoltella, tvorijo Hrvatje, Srbi in Slovenci velik del poslušateljev. Zlasti dalmatinskih Hrvatov je precej. Zdaj je vpisanih 80 slušateljev, med temi 30 Hrvatov, Srbov in Slovencev, 10 Nemcev, ostali pa so Lahi in slovanski renegati. Dasi živi v Trstu nad 80.000

Josip Šest, igralec.

zavednih Slovanov, jim Lahi nočejo niti v kulturi priznati enakopravnosti. Tudi na Revoltelli so Lahi neprenehoma izzivali in žalili Slovane. Niti govoriti naj bi ne smeli Slovani na zavodu med seboj v materinščini. Zahtevali so, da morajo tudi Slovani govoriti le laški. Seveda je nastal krik in upor, šolo so morali zapreti, a Lahi so odnehali in obetali, da bodo mirni. Lahova obljuba pa ni vredna piškavega oreha; kaj je mož-beseda, je Lahu tuj pojem. Zadarski pretepač Josip Sangulin, hrvatski renegat, pa je organiziral novo gonjo proti Slovanom. Po ulicah so napadali Lahi svoje slovanske tovariše. Akademika Bruvnjaka so poboja na cesti rešili bosanski vojaki. Dne 13. marca pa so Lahi napadli 13 Hrvatov in Slovencev na sami Revoltelli, ko so odhajali s predavanja. 40 laških akademikov in fakinov je naskočilo z batinami 13 Slovanov. V neki sobi, kamor so se zatekli dijaki Petravić, Sisgoreo in Ilić, je napadel Sangulin z veliko debelo batino Ilića ter ga z dvema udarcema pobil; nato je do krvi namlatil Petravića, ki se je onesveščen zgrudil Sisgoreu v naročje. Ko je Sisgoreo videl, da hoče Sangulin pobiti še njega, je potegnil revolver in ustrelil na razbojnika. Zadel ga je v levo roko. Nato je prihitelo 10 Slovanov ter začelo Lahe pretepati, a Lahi niso odnehali ter so se vedli kakor stekli psi. Sisgoreo je ustrelil skozi okno, nakar je prihitela policija in razdelila pretepače. Od naših dijakov so bili težje ranjeni oni ki sede na sliki (od leve na desno): Boško Lubić, Vinko Petravić (najtežje), Berislav Tommaseo in Anton Ilić. Na sredi sedi junaški Stijepko Sisgoreo, ki je sedel štiri dni v zaporu zato, ker se je z revolverjem ubranil poboja. Zadaj stoje Hrvatje in Slovenci. Revoltello so morali seveda zopet zapreti, in oblastva bodo morala poskrbeti, da se laške surovake končno

Anton Danilo, režiser in igralec kot Dolef v igri „Deseti brat".

ukroti. Hrvatje in Slovenci podpirajte slovanska šolska podporna društva, da končno zmagamo nad barbarstvom Lahonov!

Na glavah zrasli deklici. V Lattermannovem drevoredu v Ljubljani je videti dvojčici Stoll, rojeni v Vilbelu pri Frankobrodu na Meni, ki sta se rodili zrasli na glavah. Deklici sta stari 27 mesecev, popolnoma pravilno razviti, toda glavi imata zrasli na temenu tako, da so noge ene in druge obrnjene v popolnoma nasprotno smer. Če bi eno postavili na noge, bi druga ostala navpično z glavo na glavi prve. Drugače sta otroka popolnoma zdrava in tudi duševno primerno razvita ter nikakor ne napravljata neprijetnega vtisa. Deklici ležita v dolgi košari. Glavi prehajata druga v drugo od temena do zatilnika. Odspredaj in odzadaj sta lobanji druga na drugo prerasli. Berolinski profesorji so na podlagi röntgenizacije dognali, da pokriva možgane obeh črepinja tako, da je operacija izključena, ne da bi se

Edvard Grom, igralec.

tvegalo življenje vsaj ene obeh dvojčic. Zrast je tako popolna, da se da pravzaprav govoriti o eni sami črepinji. Možgani obeh deklic pa so popolnoma samostojno razviti, tako da lahko ena dvojčica spi, medtem ko druga bdi. Tudi značaja obeh deklic sta popolnoma različna, ena je resne, zamišljene nravi, druga pa vesela in živahna. Sedaj že začenjata nekoliko govoriti in ni izključeno, da ne bi s časoma morebiti začeli tudi hoditi, in sicer na ta način, da bosta s svojima telesoma tvorili narobe obrnjeno črko U, oziroma podobo podolgaste podkve. Starši dvojčic so popolnoma normalni; oče spremlja hčerki po svetu.

Številke, ki jih ima vsak naročnik „Slovenskega Ilustrovanega Tednika" na ovoju poleg naslova, so za nas velike važnosti. Zato prosimo, da ***vsak,*** *kdor hoče karkoli od upravništva, navede vedno svojo številko.* ***Posebno velja to*** *glede* ***vplačevanja naročnine, reklamacij*** *in* ***spremembe naslova.*** *Z navedbo številke se nam olehkoči poslovanje in naročniku se lahko takoj in po želji ustreže.*

Boleslav Peček, igralec.

Alojzij Drenovec, igralec.

Berta Bukšekova, igralka glavnih ulog.

Razne vesti.

S kolesom okoli sveta. Dne 15. maja letos odrine iz Trsta večja družba kolesarjev na pot okoli sveta. Potovanje, ki je že dalje časa pripravljeno, bo trajalo okoli štiri leta. Družba bo interesentom dopošiljala vso pot zanimive razglednice z ozirom na umetnost, vedo, zgodovino, trgovino, obrt ter naravne lepote. Na željo in naročilo se bodo izvrševale tudi fotografije o zanimivostih, panoramah, redkostih i. dr. Opravi pa tudi drugačna naročila, če kdo česa želi. Za nabiratelje razglednic se torej ponuja prilika, da zbero več tisoč razglednic z vsega sveta. Interesenti naj se za nadaljna pojasnila obrnejo na »Globus 1914—15—16«, glavna pošta v Brucku n. M. Štajersko.

Vladarski dohodki. Vladajoči nemški knezi so se na korist novega oboroževanja in pomnoženja nemške vojske odpovedali dosedanji, povsem krivični davčni svobodi ter bodo plačevali posebej tudi nekaj davka. Davčni vijak ne bo sicer toli krut za te kneze, kakor je za druge zemljane, a plačevali bodo vsaj nekaj za ljubo državo, ki jih redi in plačuje sijajno. Nemški časopisi so prinesli pri tej priliki približni pregled dohodkov nemških in drugih vladajočih knezov. Cesar Viljem II. ima posestva, ki mu donašajo na leto čistih 13 milijonov mark. Kronska fideikomisna renta mu donaša 17,719.000 mark in končno dobiva še 19

Josip Povhè, režiser, spevokomik in igralec.

milijonov mark iz civilne liste. Nemški cesar »zasluži« torej vsako leto 49.719.000 mark. — Bavarski kralj ima 5,402.476 mark na leto, saški kralj 3,674.927 mark, würtemberški 2,064.544 mark, veliki vojvoda badenski 1,930.000, veliki vojvoda hesenski 1,330.000, veliki vojvoda mecklenburški-šverinski ter vojvoda braunschweiški po 1,200.000 mark i. t. d. Ruski car dobiva »plačo« 30 milijonov na leto; dohodki njegovih posestev pa so še večji; avstrijski cesar ima civilno listo 19.210.000 mark, laški kralj 12,840.000 mark, španski kralj

P. Juvanova, igralka.

7,120.000 mark, sultan 7,023.341 mark, japonski mikado 6,199.200 mark, kralj belgijski 3,500.000, kralj švedski 1,626.575, kraljica nizozem. 1,360.000, kralj danski 1,299.000, kralj grški 1,060.000, kralj bulgarski 1,000.000, kralj srbski 970.000 in kralj črnogorski 161.148 mark na leto. Vrhu tega pa imajo vsi ti še dohodke privatnih in kronskih posestov.

Kopanje šolskih otrok na Švedskem. Malokje se stori toliko za zdravje mladine kolikor na Švedskem, kjer se goji šport in telovadba za dečke in deklice po šolah z isto resnostjo, kakor ostali predmeti. A tudi kopanje in plavanje goje že okoli deset let. V Stockholmu imajo urejeno ne le poletno kopel za šolarje in šolarice vseh šol, nego tudi zimsko kopel, kjer se kopljejo učenci in učenke vsaki drugi teden v topli vodi. Te zimske kopeli so urejene za deset učencev ali učenk; imajo banje in tuš. Kopajoči dobe milo, ščetke, rokavice za pranje in brisače. Drug druzega namili, masira in tuša. Iz banje morejo iti kopajoči v velik bazen, v katerem se more kopati 20—30 otrok skupaj. V vodi smejo ostati 20—30 minut. Vsak teden se kopljejo dečki tri dni in deklice tri dni. Po kopanju mora ostati mladina celo uro še v kopeli, da se ne prehladi. Kožne bolezni in otekline žlez so

J. Gorjupova, najmlajša igralka, naivka.

M. Gjorgjevićeva, naivka in ljubimka.

Ana Winterova, igralka.

skoraj popolnoma izginile. Otroci imajo mnogo smisla za snažnost v šoli in za čistost svoje obleke. Nadejajo se, da se jim s kopanjem vcepi za vse življenje ljubezen do čistoče in reda.

Ministrstvo žurnalistov. Navadno se misli v Italiji in tudi drugje, da so le advokati in profesorji rojeni za ministre; tudi oficirji in senatorji so večkrat ministri. Zdaj pa ima Italija prvič ministrstvo samih žurnalistov. Predsednik Salandra je pisatelj in žurnalist, ki je napisal že celo biblijoteko; zunanji minister San Giuliano je napisal že več knjig in nebroj člankov o socijalnih vprašanjih, Siciliji i. dr.; minister javnih del Cioffelli je bil glavni urednik lista »Provincia di Brescia«; poljedelski minister Cavasola je bil več let stalni sotrudnik raznih velikih časnikov; naučni minister Daneo je bil istotako marljiv dopisnik različnih listov; finančni minister Rava je vseuč. profesor in pisatelj ter dopisnik mnogih revij in dnevnikov; kolonijalni minister Martini je pri maturi »padel«, a je postal odličen pesnik, žurnalist, politik, minister in celo podkralj eritrejski. Profesorji, ki so ga »vrgli«, se morajo pač zgražati, da je na svetu to mogoče. Martini je vzoren štilist in velik umetnik, ki je zbral okoli sebe prve laške literate. Končno je tudi poštni minister Riccio žurnalist in odličen publicist.

Poljaki in Prusi. V pruskem deželnem zboru je posl. Stupp povedal prav zanimive stvari o uspehih barbarskega zatiranja Poljakov. Sklenjeno je bilo, da se z državnimi milijoni nakupi čim več poljskih posestev. Te naj se prodajajo le Prusom. Toda doslej se ta sklep ni dobro izvrševal, zakaj Poljaki so nakupili 99.000 hektarjev pruske zemlje ter se po mestih poljsko prebivalstvo silno množi. Poljski kmetje silijo v mesta ter izpodrivajo povsod Pruse. Že okoli milijarde pruskega denarja se je potrošilo v pogin Poljakov v zadnjih desetih letih, a uspeha ni skoraj nobenega. Posl. Stupp je javno priznal, da vse bestijalne nemške brutalnosti in nekulturne nasilnosti ne morejo premagati zavednosti 3 in pol milijona Poljakov. Nemcev je čimdalje manje, Slovanov pa povsod več in več.

Stoletnico rojstva biskupa J. J. Strossmayerja proslave Hrvatje dne 4. februarja 1915. Tem proslavam se nedvomno pridružijo tudi Slovenci.

Glavno mesto brez črnila. Kakšne razmere vladajo še v Albaniji, tej ljubljenki našega modrega grofa Berchtolda, dokazuje pismo poročevalca rumunskega časopisa, ki je pisal iz Drača v Bukarešto: »Oprostite, da svojega poročila nisem pisal s tinto! Moram ga pisati s svinčnikom, ker v hotelu, kjer stanujem in plačujem po 24 K na dan, ne morem dobiti tinte. Hoteljé, ki se zelo briga za dobri glas svoje hiše, me zagotavlja, da je imel stekleničico črnila, a to je že porabljeno, v Draču pa ne more nikjer dobiti novega.« — Doslej so merili kulturo po množini uporabljenega mila; poslej jo bomo merili po množini uporabljene tinte. Ljubi Bog, kaj bi s tinto ljudje, ki po Brdici in Bardanjolu izkopujejo mrtve ostanke padlih in ondi zakopanih Črnogorcev samo zato, da jim iz čeljusti izpulijo zobe in poberejo zlato, s katerim so si dali Črnogorci popraviti in plombirati zobe, ko so živeli na delu v Ameriki!

Albanska družina v narodni noši.

Najnovejša knjiga najboljšega slovenskega humorista

Rado Murnika:

Lovske bajke in povesti

je izšla pravkar kot 1. zvezek Knjižnice Slovenskega Ilustrovanega Tednika v jako elegantni opremi, z modernim tiskom in fini vezavi. Naslovno risbo je narisal akad. slikar Hinko Smrekar Ex libris sta narisala akad. slikarja ***Maksim Gaspari*** *in* ***Hinko Smrekar****. Knjiga obsega 11 ½ pole ter prinaša sledeče velezabavne in vseskoz zanimive humoreske, novele in povesti: Na male kavke dan. — Zaljubljeni jerebar. — Draga kljunača — Veselega kljunača žalostni roman. — Paradni lovec Rekordavzar. — Lovec rešitelj. — Opeharjeni ribič. — Povodni mož ob Ljubljanici. — Nedeljska bratovščina. — Brakada brez braka. — Duhek, lovski Orfej. — Za Mrtvimi ogali. — Trinajsti medved — Kdor se rad smeje in kdor ljubi originalno pripovedovanje, polno humora in realistne plastike, poetskih opisov narave ter celo galerijo zabavnih tipov, naj se naroči nemudoma na K. S. I T.!*

Prvi letnik „Knjižnice Slov. Ilustrovanega Tednika“ bo obsegal pet izbornih knjig, ki izidejo 1. in 2 knjiga aprila, 3 maja, 4. junija in 5. avgusta t l. ter stanejo samo 8 K. Posamezni zvezki se tudi dobe in sicer za 2·50 K v upravništvu Slovenskega Ilustrovanega Tednika (s poštnino vred) in po knjigarnah. — Opozarjamo na prilogo današnji številki „Tednika“. — Naročite se na „Tednikovo“ knjižnico in pridobivajte ji naročnikov!

Pet elegantno vezanih po opremi in vsebini prvovrstnih slovenskih knjig za samo 8 K!

Albanski bojevniki pred albansko hišo v Draču.

Osram-½Watt-Svetiljka

Nova električna močna luč

400—3000 sveč za razsvetljavo v poslopjih ali zunaj istih. Nadomešča obločnice. Oglja ni treba več izpreminjati. Priprosta in cenena inštalacija.

Pojasnila daje radevolje „Osramlampen-Gesellschaft m. b. H. Wien IV., Schleifmühlgasse 4“.

Kdo je iznašel pivo? Neki laški list je te dni trdil, da so iznašli pivo že stari Egipčanje in sicer že v 20. veku pred Kr. Zvali so ga peluzijska pijača, ker je bilo mesto Peluzij središče fabrikacije piva. Grški zgodovinar Herodot pripoveduje, da je iznašel pivo bog Osiris, a druga legenda ga pripisuje božici Cereri, češ, da se je pivo zvalo pri Rimljanih» cerevesia«. Tako ga naziva vsaj Plinij, kar odgovarja laškemu nazivu »cervogia« in španskemu »cerveza«. Iz Egipta je prišlo pivo najprej h Grkom. Pisatelja Eschil in Sofoklej sta ga zvala kithos. V Rimu so pili pivo zlasti pri slavnostih Cerere, boginje polja in sadov. Germani trdijo, da je iznašel pivo neki kralj Gambrinus, ki ga poznajo morda pravljice, ne pa zgodovina.

Naravno čudo: Na glavah zrasli deklici.

Nenavadni časopisi. V brzovlaku, ki vozi med Newyorkom in San Franciscom, je vagon, ki nosi nadpis »Trancontinental«. To je naslov lista, ki se ureja, stavi in tiska v tem vagonu med vožnjo. Na vseh postajah dobiva najnovejše novice ter izhaja večkrat na dan. — V Trontonu (Ohio) izhaja deški list, ki ga ureja in piše 9letni Henry Campbell. List je baje zelo razširjen. Seveda ima mali Campbell več tovarišev v uredništvu in upravništvu ter upa, da poraste list ž njim vred ter izgubi s časom sedanji značaj deškega časnika. — V Moskvi so si osnovali tatje in vlomilci svoj list v zaščito svojih interesov. V neki zakotni ulici je izhajala ta gazeta bosjakov, ki pa ga je policija kmalu zasledila ter urednike pozaprla.

O značaju Ircev. Postopanje Angležev napram Ircem od l. 1700 do 1830 je bila cela vrsta nerodnosti, nestrpljivosti, tesnosrčnosti in nasilja. Anglež ni bil zadovoljen, da bi le vladal nad Irci, ampak jih je tlačil. In tudi danes se niso razmere še dosti izpremenile. Irec, potomec starih Keltov, ima mnogo domišljije, Anglež je pa vobče nima; ako jo ima, pa postane neznosno sentimentalen. Irec ima poleg duha tudi dar govora. On je lahke, prijetne narave ter ni doma nikdar business Man, uradni človek postane šele v tujini. Anglež pa je že po rojstvu kramar. Irec je sanjač in idealist, ki ljubi šalo in lahko satiro. Anglež pa je resen profos, natančen. Najboljši tip Irca je znani dovtipno - sarkastični pisatelj - dramatik Bernhard Shaw. Irci so baje praznoverni. Na zelenem otoku še verujejo v vile, ki pa jih ne smejo nikdar imenovati s pravim imenom, ker sicer se maščujejo.

Stave na Francoskem. Nikjer menda ne stavijo ljudje toliko kolikor na Francoskem. Odkar so odpravljene tam loterije, služijo razni igralni in dirkaški klubi uprav ogromno. Od l. 1891 do 1913. so izgubili oziroma priigrali Fancozi samo pri raznih konjskih dirkah in drugih dirkah 5 milijard in 985 milijonov frankov. Francozi, bogati in ubogi, visoki in nizki, stavijo z uprav besno strastjo in zaigrajo čestokrat premoženje in čast. Leta 1910. so nesle stave 374 milijonov, l. 1912. pa 405 milijonov frankov. Javna oskrba ubožcev je dobila od teh stav v zadnjih 22 letih blizu 120 milijonov frankov. Da imajo ta pogubonosna podjetja malo prijaznejše lice, oddajajo namreč tudi dobrodelnim napravam nekaj odstotkov svojih velikanskih dohodkov.

50 najzanimivejših stvari v Evropi. Karel K. Kithen, dopisnik časopisa »Wordl« se je vrnil s potovanja po Evropi v Newyork ter je kot uspeh svojega potovanja priobčil članek pod naslovom »50 najzanimivejših stvari, ki jih je videl v Evropi.« Evo, kaj trdi! Najbolje jedo na Dunaju in v Parizu. Najboljša opera: »Scala« v Milanu. Najstarše mesto: Damask. Najveselejše (!) mesto: Budimpešta. Najboljša podzemska železnica: pariška s severa na jug. Najpustejše mesto: Rim. Najbolj umazano mesto: Jeruzalem. Najbolj nemirno mesto: Lisabona. Najbolj čisto mesto: Berolin. Najboljši taksametri v Berolinu. Najlepša opera: Velika opera v Parizu. Najbolj domišljavo mesto: Napolj. Potem nadaljuje: Najlažje je najti človeka, ki pričakuje napitnino. Ljudje, kakoršnih ni nikjer, to so Neapoljci. Najbolj gostoljubni ljudje so Rusi. Najljubeznivejši (?) so Dunajčanje. Najbolj groteskne uniforme ima Budimpešta. Najlepše ženske ima Peterburg. Najboljše igralce ima moskovsko »umetniško gledišče«. Najslabša opera je v Kairu v gledališču kedivovem. Najbolje oblečene dame: Američanke po Parizu. Najlepša stavba: Modra džamija v Carigradu. Najlepši spomenik: Victor Hugo v Rimu. Najboljši orkester. simfonijski orketser v kazinu v Montecarlu. Najlepši razgled: s Kap Martina na Riviero. Najboljši balet: Marijino gledališče v Peterburgu. Najneumnejše: Nadejati se dobička v igralnici Montecarla. Najfinejši hotel: Adlon v Berolinu. — Škoda, da ni prišel tudi v Ljubljano! Našel bi gotovo tudi marsikaj, česar ni na svetu.

Zaradi obilice druzega gradiva smo morali tákrat izpustiti roman „Izgovor krivca“; nadaljujemo ga pa v prihodnji številki.

Književnost.

Nov strokovni list je začel izhajati v Ljubljani. Naslov mu je »Obrtni Vestnik« in je kot oficijalno glasilo slovenskih obrtnih zvez namenjen slovenskim obrtnikom. Pečati se hoče samo s poučnimi obrtnimi zadevami. Zato ga slovenskim obrtnikom prav toplo priporočamo. List izhaja mesečno dvakrat in stane celoletna naročnina K 5.—. Naroča se pri upravništvu »Obrtnega Vestnika« v Ljubljani.

Kdor išče
kupca ali službe
ali učenca i. dr.,
naj da oglas v
„Sl. Ilustr. Tednik“,
kajti oglasi v njem imajo vedno in povsod
zelo velik uspeh!

Pridobivajte novih naročnikov!

Po grozovito
visokih cenah plačujemo često
blago za moške in ženske obleke.
Temu se lahko ogne vsak zasebnik, če naroča to kakor tudi šlesko platneno in pralno blago naravnost iz kraja tovarne.
Zahtevajte torej, da Vam brezplačno pošljemo svojo bogato
zbirko pomladnih in poletnih vzorcev.
ki jih nam zopet vrnete v 8 dneh.
V zalogi imam samo najboljše izdelke.
119
Razpošiljalnica sukna Franc Šmid,
Jägerndorf št. 38. (Avstr. Šlezija).

27leten mladenič
išče znanja v svrho ženitve z nepokvarjenim dekletom z dežele 18 do 25 letnim, ki ima veselje do kmetije, z nekaj izobrazbe, in je mirnega značaja ter prijazne zunanjosti, z nekaj dote; diskretnost zajamčena, Ponudbe s sliko pod „Mirna sreča“ na upravništvo S. I. T. 226

Joghurt sir
za slabokrvne in bolehajoče
224 za želodcem.
Kos le 10 vinarjev.
Prima zlatorumeni kvarglji št. 4.
Poštni zabojček (ca 5 kg à 3·60 K).
Kdor kupi 10 zabojčkov, 1 zabojček zastonj (tudi ob prejemanju posamič v t. l.) Po povzetju od tukaj.
Različni delikatesni siri.
Jako fino čajno maslo, sveža jajca. — Cenik brezplačno.
Mlekarska razstava v Komotavi leta 1913.
Najvišje odlikovanje.
Sirovo maslo 6 dni staro, 1 tekmovalno nagrado; sirovo maslo 2 m. staro, 1. tekmovalno nagrado; mehki sir, častno nagrado, trdi sir, 2. nagrado.
Molkereigenossenschaft Oberbaumgarten.

Krasne spomladanske novosti
dobro blago in po že priznano najnižjih cenah dobite
v modni trgovini PETER ŠTERK Ljubljana, Stari trg št. 18.
Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši moški klobuki in čepice.
Dalje čepice za dame, deklice in otroke ter razni nakiti.
Vse potrebščine za šivilje itd

Najboljša!
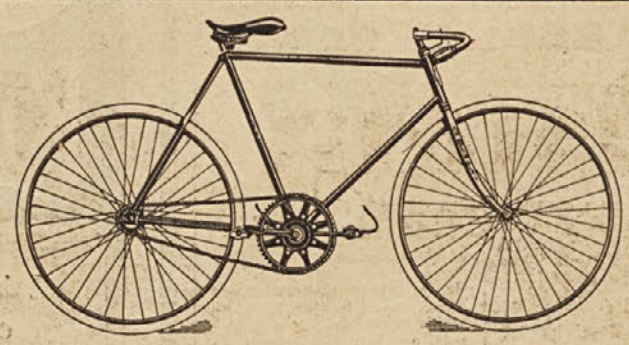
Prvovrstna!
Puch vozna kolesa! Dobe se samo pri tvrdki Ign. Vok
tovarniška zaloga šivalnih strojev in koles, Ljubljana, Sodna ul. 7.

»Slov. Sadjar.« Ko je pričel ta list pred dobrim letom izhajati, ni manjkalo rojenic, ki so mu prerokovale smrt po preteku prvega leta. Otrok pa, ki nastopa čvrst drugo leto svojega življenja, pa kaže, da ga je resna volja živeti še dolgo vrsto let. Kdor pregleduje prve tri številke, ta vidi jasno, da ima list dovolj življenjske moči in da se krepko razvija. Ima pa tudi za uspeh vse predpogoje. Da je v deželi, ki ima tako ugodno lego za sadjarstvo in kjer raste toliko stotisoč sadnih dreves, potreben strokoven list za to panogo, je jasno. Vsako drugo številko krasi barvana slika ene vrste hrušk; te slike po lepoti še prekašajo priloge I. letnika in so listu naravnost okras. Vsaka številka obsega navodilo za sadjarjevo delo v posameznih mesecih. Članki v listu obdelavajo vprašanja, o katerih mora biti poučen vsak sadjar. Spisi se odlikujejo po poljudni obliki in aktualnosti v dotičnem letnem času. Letos nadaljuje list tudi opis sadnih vrst, primernih za naše kraje in sicer hrušk, da pridemo že enkrat do tega, da bomo sadili in precepljali le sadje, ki bo v naših krajih dobro uspevalo in se dobro prodalo. Listu želimo kar največ prijateljev. Naroča se pri upravništvu »Slov. Sadjarja« v Ljubljani, Linhartova ulica 12.

Pozor! Aktualne razglednice o ustoličenju koroških knezov je izdala slovenska kršč. soc. zveza za Koroško. Razglednice so zelo okusno izdelane in predstavljajo ustoličenje koroškega kneza. Slika je fotografični posnetek znamenite zgodovinske slike Jos. Ferd. Fromilerja iz l. 1740. Slovenci, kupujte te razglednice v tem jubilejnem letu ustoličenja! Cena komada 12 h, 100 kom. 10 K. Dobe se: Slovenska kršč. soc. zveza za Koroško v Celovcu, Hotel Trabesinger.

Naravno čudo: Pritlikavo dekle „Asra“. V Lattermannovem drevoredu v Ljubljani kažejo poleg na glavi zraslih deklic tudi 16 let staro dekle „Asro“, ki je le 70 cm visoka in tehta 7 kg.

V. maskirani ples št. jakobske mladine v Trstu. Ker kliše te slike ni prišel pravočasno za to številko, jo priobčimo v prihodnji številki.

K dopisu »na glavah zrasli deklici« še pripominjamo, da so predstave zadnje tri dni velikega tedna zaprte. V praznikih pa se ta »igra narave« lahko vidi od 10. dopoldne do 10. zvečer.

Lepi uhani so najprimernejše darilo ženskam. K r a s n e u h a n e zlate i. dr. ima v zalogi H. Suttner v Ljubljani štev. 5. Nizke cene! Postrežba točna in solidna! Oglejte si zalogo ali pa pišite po cenik, ki ga dobite zastonj in poštnine prosto!

Zalogo Puchovih koles, ki so priznano jako dobra, ima v Ljubljani edino le Ign. Vok, Sodna ulica 7. Opozarjamo na oglas.

Nekdaj in sedaj! Nekdaj smo naročevali blago le iz tujine, sedaj pa se lahko naroči vsako blago za obleke ali za kaj druzega iz Prve slovenske spodnještajerske razpošiljalne I. N. Šoštarič, Maribor, Gospodska ulica št. 5. Ceniki se razpošiljajo zastonj. Postreže se vsakogar v splošno zadovoljnost.

Novi Osetov vrelec pri podjetju Tolstovrške slatine prekaša vse vrelce in je zelo okusna zdravilna in osvežujoča kisla voda. Naročite za poskušnjo!

Velik prepir nastane lahko včasih iz navidezno malenkostnega vzroka. Če n. pr. žena prinese možu na mizo slabo kavo, bo mož gotovo hud, in neprijetni prizori niso izključeni. Temu je seveda lahko v okom priti, če kupuje gospodinja Kolinsko kavino primes, kajti tako ve, da bo njena kava dobra in bo možu ugajala. Saj je stara znana stvar, da je Kolinska kavina primes najboljši kavni pridatek, ki da kavi vse one ugodne lastnosti, ki nam na njej tako ugajajo. Zato zahtevajte v trgovinah samo Kolinsko kavino primes!

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstraße 82.

Št. 511. Kovinasta anker rem. ura z dvojnatim pokrovom, zelo močno posrebrena, jako lepo gravirana in močno **Roskopf kolesje** . K 7·20
Št. 523. Srebrna anker rem. ura z zelo lepo graviranimi tremi močnimi srebrnimi pokrovi, močno, zelo dobro kolesje v kamnih tekoče K 12·80

Dobiva se pri tovarni ur

H. SUTTNER

Ljubljana štev. 5.

Prva največja in najsolidnejša razpošiljalna trgovina na vse kraje sveta. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Glavno zastopstvo tovarne ur Zenith. — Ceniki na zahtevo zastonj in franko.

Zastonj

dobi 2½ metra modernega blaga za bluze ali za robce za otroke 21 kdor naroči

5 kg pošt. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine figove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2½ m blaga vred franko po povzetju

Prva Severomor. Pražarna Žitne Kave v Postřelmovu.

(Severno Moravsko)

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Nadležne dlake

na obrazu in po rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixov odstranjevalec dlak, popolnoma neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena pušica K 4·— zadošča. Razpošilja strogo diskretno Kos. Dr. A. Rix, Laboratorium, Dunaj IX., Berggasse 17/0. — Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenu“, parfimerija A. Kanc in drogerija „Adria“. 159

☛ Najcenejši nakup čevljev vsake vrste je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & KO.

LJUBLJANA, na Bregu št. 20.

219

The Peko shoe

Cene za gospode	K	14.—,	17·—,	20·—.
„ „ dame	„	12·—,	15·—,	18·—.
„ „ dečke 36|39	„	10·—,	12·—.	

Št.	22–25	26–28	29–31	32 35
K	5·—,	6·—	7·—	8·—.

Cenejše vrste od K 1·50 naprej. **Garantirana kakovost.**

Zahtevajte cenik.

Kinta-kolesa

so splošno priljubljena, ker so nedosežna v teku in trpežnosti. Blagovolite si jih ogledati **pri tvrdki**

Karl Čamernik & Ko.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža.

LJUBLJANA

samo Dunajska cesta štev. 9—12.

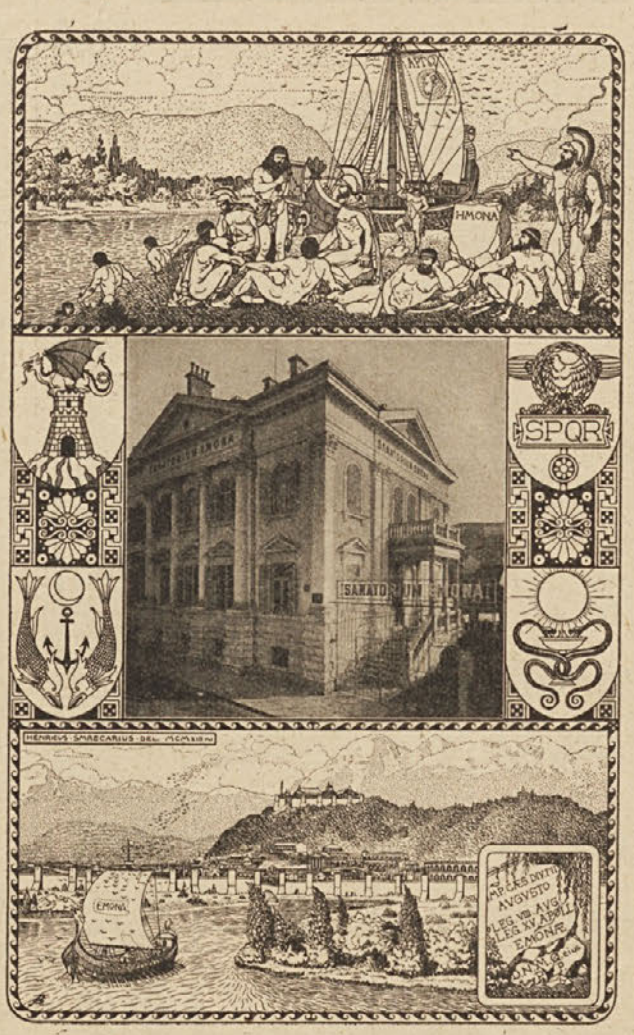

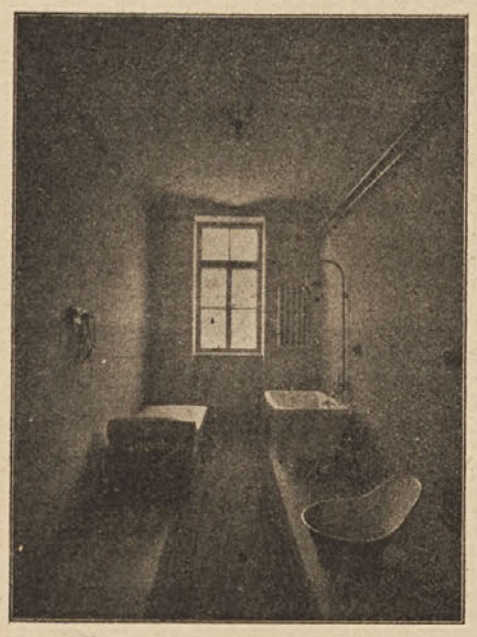

Električna kopalnica.

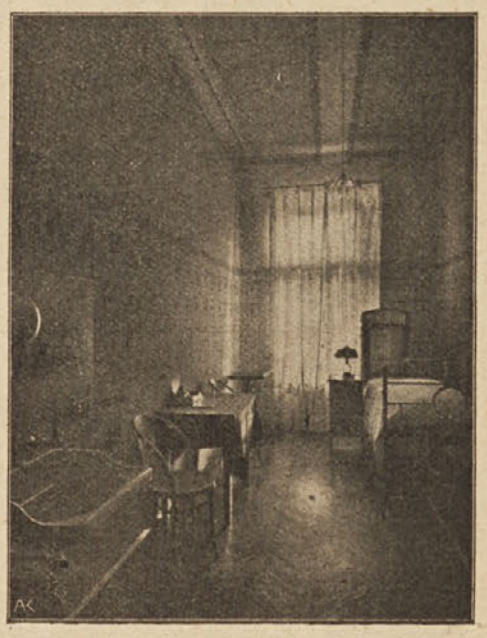

Bolniška soba.

Primarij dr. Derganc izvršuje težko operacijo.

Stopnišče.

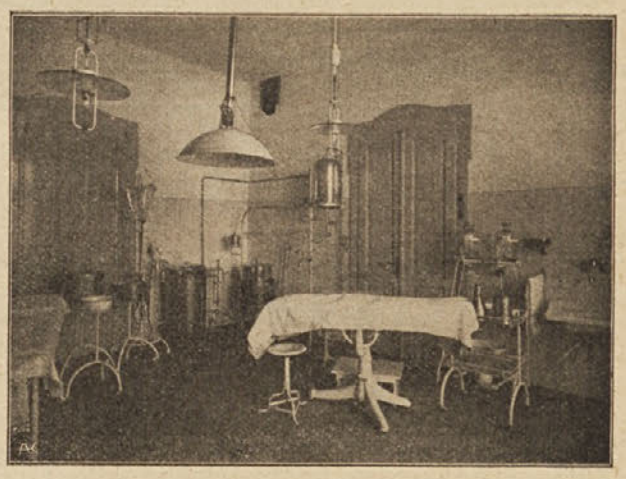

Operacijska dvorana.

Sanatorium „Emona“.

Zgodovinarja Plinius in Sozomenes pripovedujeta, da je grški junak Jazon bežal s prijatelji Argonavti na ladji Argo iz dežele Kolhide, kjer je našel zlato runo in nevesto Medejo, iz Črnega morja po Donavi, Savi in Ljubljanici, ob kateri je prezimil in ob tej priliki l. 1250 pr. Kr. ustanovil mesto Emono.

Duh grške kulture, junaki najlepših grških pravljic (Jazon, Heraklej, Tezej, Orfej, Meleager, Kastor in Poluks itd.) so ustanovili prestolnico Slovenije, Emono — belo Ljubljano.

In zgodovinar Mommsen omenja, da je rimski imperator Avgust l. 34. po Kr. podjarmil enoglavemu rimskemu orlu naše planine in spremenil keltsko Emono v rimsko kolonijo. In poslej so bili skozi 500 let prebivalci naših dežel rimski državljani, in njih glavno mesto je bil večni Rim, kakor je sedaj cesarki Dunaj.

Prvotni prebivalci naših pokrajin so bili najbrže vedno Slovenci, zraščeni s svojo ljubljeno zemljo kakor rastlina samosevka. Kmet Slovenec je ljubil in obdeloval samo svoje polje, pasel živino po planinah, vse druge kulturne opravke (vladanje, industrijo in veliko trgovino) je prepuščal slučaju. Tako so mu vladali iz mest in gradov najprej Kelti, katere so izpodrinili Rimljani; za rimsko dobo je nastopila germanska. Nemci so nam vladali iz grajščin in mest do najnovejših časov.

Kakor pozabljena, skromna stavba iz stare Emone, tako stoji zdravišče Sanatorium Emona v tihi, stranski, malo opaženi ulici (Komenskega ulica 4), od ulične črte nazaj potisnjeno in skrito za razpadajoč zid. Sanatorij je sezidan v kraju Ljubljane, ki se je imenoval nekdaj „Ajdovščina“ radi rimskih grobov. Pri kopanju temelja zdravišča so se našle rimske izkopine, mej njimi dve glinasti svetilki z napisom izdelovalcev: Cresces in Fortis. Ta dva napisa se glasita kakor klic živim iz tisočletnih rimskih grobov: cresces — fortis! Rasel, uspeval boš, če si močan, zdrav! Cresces fortis, geslo modernega, elegantnega zdravišča, ki naj deli zdravje in življenje na razvalinah starih rimskih grobov!

Naročite si

„Knjižnico Slov. Ilustr. Tednika".

5 elegantno vezanih knjig za samo 8 K.

Naročnina se plača vsa naenkrat ali v dveh obrokih po 4 K. Naročite se takoj in pridobivajte naročnikov — I. knjiga; Rado Murnik, ***Lovske bajke in povesti*** *in II. knjiga: Milan Pugelj,* ***Mimo ciljev*** *— sta že izšli.*

S svilo vezena

bluza samo K 1·95

178

Čudo industrije v vezenju.

Jako fino modno blago z bogatim svilenim vezenjem. — Kompletno za eno bluzo le K 1·95.

Krasno in lepo! Zadnja novost!

Nekaj sto tucatov teh krasnih lepih s svilo vezenih bluz in v ljubkih lepih barvah, kakor beli, krem, roza, svetlomodri, srednje modri, modni lila, rudeči, zeleni, drap, temnomodri, fraise, rujavo, črno, sploh v **vsaki obstoječi barvi,** smo nakupili pri neki švicarski opuščeni tvornici za vezenje in ker smo nakupili te krasne bluze na debelo v veliki množini, jih moremo prodajati po tej čudovito nizki ceni. — **Te bluze so vredne trikrat tega denarja.** — Če vzame kdo najmanj tri komade, tudi po želji v različnih barvah, velja kos samo **K 1·95.** Če kdo vzame 6 komadov, jih dobi za le **K 11·—** in se mu priloži vrhu tega naprsnik iz čipk (jabot) gratis.

Edina prodaja po povzetju pri:

M. SWOBODA, Dunaj,

III/2 Hießgasse 13/280.

SODE dobro ovinjene, stare in nove, male in velike ima na prodaj IVAN BUGGENIG, sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 7. 180

Krste (Rakve) lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, črevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri **Fr. Margolius, Beljak** (Koroško). Iščem solidne zastopnike. 33

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku".

Najlepši spomin na ljube starše, ljubljenega otroka, dragega prijatelja ali ljubeznivo prijateljico je njih po fotografiji povečana lepa umetniško izvršena slika. Taka slika je najlepše in najprimernejše

darilo za god in druge prilike.

Ker umetniško dovršena po fotografiji povečana slika ni le kras vsake kmetske sobe in vsakega gosposkega salona, temveč je dokaz tudi spoštovanja in ljubezni do taistega, ki ga slika predstavlja, bi naj imela vsaka rodbina take slike svojih dragih. Še dolgo, ko jih bo krila črna zemlja, bo slika trajen spomin na nje.

Cene so v kronah.

velikost slike v cm	Doprsna slika	Dokolenska slika ali pokrajina	Dvojna doprsna slika ali slika jezdeca	Dvojna dokolenska slika ali dve figuri	Skupina 3 doprsnih slik	Večje skupine
13 : 18	9·—	10·—	11·—	11·—	12·—	14·—
18 : 24	10·—	11·—	15·—	15·—	16·—	18·—
26 : 32	11·—	13·—	18·—	18·—	20·—	22·—
30 : 40	13·—	16·—	20·—	20·—	22·—	24·—
42 : 53	15·—	18·—	22·—	24·—	26·—	28·—
50 : 60	18·—	22·—	24·—	26·—	28·—	34·—
55 : 68	24·—	27·—	30·—	34·—	35·—	40·—
64 : 100	—	50·—	50·—	55·—	55·—	65·—
75 : 100	—	60·—	60·—	70·—	75·—	90·—
80 : 120	—	80·—	80·—	100·—	100·—	120·—
84 : 150	—	100·—	100·—	120·—	110·—	140·—
100 : 150	—	120·—	—	150·—	—	170·—
100 : 200	—	150·—	—	170·—	—	200·—
100 : 250	—	200·—	—	220·—	—	300·—

Eno četrtino zneska je plačati v naprej kot aro, ostali znesek pa ob izvršitvi.

Naročilo izvršimo v 10—14 dneh. - Jamčimo za solidno delo in dobro izvršitev.

Ako bi se po kaki fotografiji (ker je mogoče zastarela, obledela ali pokvarjena) ne dala napraviti lepa povečana slika, se vrne fotografija in ves za sliko plačani znesek. — Da so povečane slike res krasno umetniško dovršeno delo, se lahko vsakdo prepriča v našem uredništvu, kjer so nekatere slike vsakomur na ogled. In s tem, da prevzame naše upravništvo jamstvo za solidno in dobro izvršitev, ima vsakdo najboljše zagotovilo za reelnost podjetja. — Vsa naročila je nasloviti na

„Slovenski Ilustrovani Tednik" v Ljubljani.

Manufakturna trgovina

J. GROBELNIK

152

prej Franc Souvan sin

: LJUBLJANA :

Mestni trg 22
nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga

sukna za moška oblačila!!

Najboljši nakupni vir

modernih blagov

za ženske obleke

iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti

rut in šerp.

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur. Izkušeno dobri šifoni, platni kotenine in drugo belo blago.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Naročite si Knjižnico „Slov. Ilustrovanega Tednika“!
Pet elegantno vezanih knjig dobite za samo 8 kron.

Emil Dobrič, Ljubljana, Prešernova ul. št. 9

trgovina z galanterijo, igračami i. t. d.

Priporoča slavnemu občinstvu novo in moderno modelirani sohi (kipa)

Tolstega

in 218

Prešerna

v imit. slonove kosti, starem bronu ali patina.

Cene so tako zmerne, da si jih lahko vsakdo omisli kot veličastni in posebni okras svojega doma.

Za pomladansko sezono
najnovejše oblike
in v priznano fini kvaliteti
priporočamo
zalogo črevljev 217
ANGLO-NOVAK,
Ljubljana, Šelenburgova ulica.

12·50 *16·50* *16·50* *12·50*

Dobro in ceno kupite

pri

J. Kette

Ljubljana

Franca Jožefa cesta štev. 3.

Klobuke,
slamnike,
čepice,
kravate,
perilo,
palice,
dežnike,
rokavice in vse druge modne in športne potrebščine za

gospode in dečke.

Kavno narobe

je, ako mislite, da se le iz boljše kave dober zajutrek napravi. Poskusite vendar mojo izvrstno **žitno** kavo primešiti, in videli boste, da Vam kava potem še dvakrat bolje diši in polovico manj stane, kajti moja **žitna kava** stane 5 kg v lepi vrečici samo K 3·50 vsake poštnine prosto in vrhu tega dobite v dar še lepa prav koristna darila.

Jamčim, da bodete zadovoljni. Naročite si takoj, a le pri

K. TIŠLER, 221
Schönfeld pri Bečovu (Češko).

225 **Naprodaj je**

krasno malo posestvo 20 minut od postaje Otoče na Gorenjskem, v lepem kraju v vasi in ne na samem. Lepa nova hiša z več sobami in z obokano kletjo. Hlev za 3 govedi, svinjak, drvarnica, kozolec, vodnjak in čebeljnak, vse v najboljšem stanu. Nadalje velik sadni vrt, njive, travnik in gozd, do farne cerkve in šole je 4 minute. Redi se lahko po 2 kravi in 3 do 4 prešiče. Pri posestvu ostane lahko še 1 krava, vsa hišna uprava in druge premičnine. Za vse skupaj je cena 10 tisoč kron. Prodam takoj, ker odpotujem za možem v Ameriko. Kdor je kupec naj si ogleda ali piše. **Antonija Rakovec, Zg. Dobrava št. 7 pošta Podnart,** Gorenjsko.

Kupcem posestev

se nudi prilika, priti na eno izmed dveh jako prijaznih in lepo urejenih posestev, na večje ali manjše, po dogovoru. — Čedna vas poleg okrajne ceste, ne predaleč od cerkve in železnice. Poizve se pri **Jožefu Prešeren v Globokem pošta Studenice pri Poljčanah, Štajersko.** (186)

Modistka

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg št. 21

priporoča cenjenim damam svojo zelo povečano zalogo damskih in otroških slamnikov.

— **Popravila najceneje.** —

182

Umetna knjigoveznica

Ivan Jakopič

Ljubljana, Frančevo nabrežje 13

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih knjigoveških del. Izvirne platnice za vsakovrstne slovenske knjige. Vezanje knjig za bralna društva, čitalnice in knjižnice izgotavlja vedno po nizkih cenah.

Originalne platnice za liste: „Slovan", „Lovec", „Zgodbe sv. pisma", „Čebelar", „Dom in Svet", „Slovenski Ilustrovani Tednik" itd. itd. ∴ ima vedno v zalogi. ∴

Postrežba točna. Delo solidno.

136

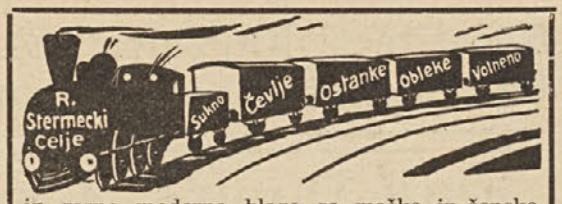

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna

R. Strmecki v Celju, št. 341, Štajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

81

— Novo došel! —

Kavarna Central je pridobila tudi v Ljubljani priljubljeni vzorni

tamburaški in vokalni zbor

5 dam. **„Javor".** 2 gospoda.

Prvi nastop v nedeljo dne 1. marca 1914.

Vso noč odprto. 75 Vstop prost.

— Novo došel! —

Novo došel! — Novo došel!

Singer šivalni stroji so neprekosljivi v trajnosti in vsestranski uporabi.

Singer šivalne stroje dobite samo v naših prodajalnah z „S" izveskom".

SINGER Ko.

dein. družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 4.
Novo mesto, Glavni trg štev. 45.
Kranj, Glavni trg štev. 119.
Kočevje, Glavni trg štev. 79.

121

Pomladne novosti v izgotovljenih oblekah priporoča tvrdka

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri, ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. Najnižje cene.

193

Velika noč 1914!

Franko vsaka poštna postaja pošiljamo po povzetju:

210

1 poštni zavitek	pristnega medu za K	9·—
1 „	„ I^a čajnega masla „	„ 15·80
1 „	„ I^a emend sira . „	„ 11·—
1 „	„ dobrega sira . „	„ 8·—
1 „	„ konsumn. sira . „	„ 7·—

vse po 4 ½ kg netto. Naročite še danes pri

Mlekarski zvezi v Ljubljani. - Javno skladišče.

Cvetlični salon

Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

(zraven pošte)

priporoča **nagrobne vence, šopke in vsakovrstne cvetlice po najnižjih cenah.** 213

Točna in solidna postrežba.

Brzojavi: VIKTOR BAJT, Ljubljana.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najoskusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.
Notni stavek.
Cene najnižje.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fondi K 65,000.000·—.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,965.304·25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3,000.000·—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo. 62

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. — **Zavaruje** tudi proti vlomu.

Vsa pojasnila daje: **Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani.**

Gričar & Mejač

:: Ljubljana ::

Prešernova ulica 9.

Največja zaloga zgotovljenih oblek za gospode, dečke ∴ in otroke. ∴

Konfekcija za dame.

Točna postrežba.

: Solidne cene. :

145

Za kratek čas.

Skromna vdova (posredovalcu zakonov). A zdaj prosim, da mi preskrbite trpežnejšega moža, kakor je bil prvi!

Botanik. Učiteljica: „No, Lizika, kaj cvete spomladi najprej?“

Licejka: „Ljubezen“.

Troški. No, ali je gospa soproga zopet zdrava?

Soproga že, a moja denarnica še ne.

Preveč. Gotovo ti je strašno hudo, da se ti je izneveril čestilec.

O, nepopisno mi je hudo, saj sta se mi izneverila kar dva naenkrat!

Vzrok. „Zakaj pa dr. Ahacljeva ne pogleda več dr. Behacljeve? Saj sta bili vendar nerazdružljivi prijateljici“..

„Zato ker je imela na plesnih vajah edina hčerka gospe dr. Behacljeve več čestilcev kot obe hčerki dr. Ahacljeve skupaj.“

Srečen soprog. Na vsem Kranjskem je samo en zakonski mož, čegar žena šepeta in ne govori. Kdo je to?

Gospod Maksim Gaspari, čegar soproga je — gledališka šepetalka. Srečen mož!

V gledališču. Icek je bil reden obiskovalec galerije v gledališču. Nekdaj se je izpozabil ter se preveč nagnil čez ograjo, da bi bolje videl ples balerine ter padel v parter.

Oče Abraham se je prestrašil in zavpil: „Icek, pazi na svojo zlato uro!“

Muzikalična Ljubljana. (V glasbeni dvorani ob koncertu nekega slavnega umetnika, med tem ko izvaja točko vzporeda). Mlada dama (svoji sosedi): „Pardon, ni li to Beethoven?“

Soseda: „Oprostite, ne vem. Še nikdar ga nisem videla.

Najboljši šivalni stroj sedanjosti je

faff

111

10 letna garancija.

Pouk v vezenju brezplačen.

Ign. Vok, specialna trgovina šivalnih strojev in koles.

Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Velika zaloga špecerijskega blaga špirita, žganja, moke, otrobov in koruze.

Franc Babič

Ljubljana, Dolenjska c. 2 in 14.

Na drobno in na debelo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po **4 3/4 0/0** brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: **dvajset miljonov.**

Rezervni zaklad: **nad pol miljona kron.**

Popolnoma varno naložen denar.

209

Krasno posestvo,

16 minut od **Šoštanja** oddaljeno, katero obsega hišo, obokano gospodarsko poslopje za 15 glav živine, obokane svinjake, kozolec s 6 okni ter mlin komaj 30 korakov od hiše, je po ceni na prodaj. Posestvo leži popolnoma v ravnini in meri 18 ha 33 a 53 m². Kdor želi kupiti res lepo posestvo, naj ne zamudi te ugodne prilike. Natančnejša pojasnila daje gosp. **Fran Rajšter** v **Šoštanju.** 189

Zavod sv. Nikolaja

::: v Trstu, ulica Farneto 18. :::

Zavetišče in oskrbovalnica za brezposelne služkinje.

Zavod se vzdržuje od milodarov samih, vsled tega se ga priporoča v vsestransko podporo.

Na pisma, tikajoča se služb, je treba pridejati znamko za odgovor.

Modni salon M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

slamnike le najfinejše izvršbe. Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice. 208

Posojilnica v Mariboru

v lastni hiši „Narodni dom“

obrestuje hranilne vloge po 4½% oziroma 4¾%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojuje na zemljišča in na osebni kredit.

Za nakazilo denarja so brezplačno na razpolago položnice avstr. in ogrske poštne hranilnice. 163

Rezervni zaklad kron 358.794·75, lastno premoženje zadruge kron 557.439·47.

Triintrideseto upravno leto. ∴ ∴ ∴ Največji slovenski denarni zavod na severni narodni meji.

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Slov. Ilustrovanem Tedniku“ in sklicujte se pri nakupovanju na „Slov. Ilustrovani Tednik“.

80

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini zapriseženi strokovnjak c. kr. deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

Največja in najsposobnejša tvrdka vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij Velikanska zaloga in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrij. jugu.

Edina zaloga klavirjev:

Ehrbar, Bösendorfer, Hölzl, Heitzman, Förster, Rud. Stelzhammer, Gebrüder Stingl, Laub, Gloss, Czapka in Hofmann **na obroke od K 15·— in 20·— naprej.**

Čevljarska zadruga v Mirnu

Cene stalne in primerne. **pri Gorici (Primorsko).** **Cene stalne in primerne.**

Edina zadružna jugoslovanska tovarna čevljev.

Export na drobno: Čevlji se pošiljajo na drobno po jako nizki konkurenčni ceni, tozadevni ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in franko.

Export na debelo: Cenj. trgovcem se pošilja blago po primernih kondicijah in nizki ceni.

Lastne prodajalne: Čevlji se prodajajo v lastnih prodajalnah in sicer: **v Gorici,** Trg sv. Antona št. 1 in Na Kornju št. 13; **v Trstu,** Bariera vecchia št. 38 in Via dei Rettori št. 1; **v Splitu,** Ulica Subiča; **v Tržiču** (Monfalkone), Corso Aquilea.

Blago pošteno! **Blago pošteno!**

201

Naročajte in razširjajte „Slov. Ilustr. Tednik“!

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir napravi g. **Ana Križaj** v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul.št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.

Zadostuje samo ena steklenica. 2

Spričevala na razpolago.

150.000 ur!

Vsled balkanske vojne sem primoran prodati 150.000 komadov srebrnih ur, z dvojnim plaščem imitiranih. Ankerrem. kolesje teče na rubinih (3 plašči). Te ure so bile določene za Turčijo z imitirano zlato verižico, komad po slepi ceni K 3, dva komada K 5·80, 5 komadov K 14·—, 10 komadov K 27·—. Nihče naj torej ne zamudi prilike, da si nabavi te ure, ki se oddajajo v resnici napol zastonj. Naročite takoj, ker bo zaloga v najkrajšem času razprodana. 3 leta jamstvo. Razpošilja po povzetju 100

Centrala ur Podgórze

Postfach 10/130 (Avstr.)

Najboljše

sredstvo zoper stenice in drugi mrčes je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri **M. Škrinjar, Trst, Via Ferriera 37/I.** 200 gramov stane 1 K. 117

Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Blago za obleke

moške in ženske naravnost iz tovarne **zasebnikom po najnižjih izvirnih tovarniških cenah.**

Mične novosti za spomlad in poletje izvrstnejše kakovosti.

: „Ostanki po slepi ceni.“ :

Zahtevajte našo zbirko vzorcev.

Prva slezka razpošiljalnica sukna

„SUDETIA“

Jägerndorf 55,

Kirchenplatz 1, Avstrijska Šlezija. 158

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin

Ria balzam Vaših kurjih očes, bradavic, otiščancev

v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1·—, 3 lončki K 2·50. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44. (Ogrsko.) 153

Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

iz dobrega češkega posteljnega perja! Napolnjeno v gostotnem rudečem nankingu (inlet), s pernicama, 180×120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka po 80×60 cm, z novim, mehkim trpežnim perjem K 16·—, polpuh K 20·—, puh K 24·—, pernica sama K 10·—, K 12·—, K 14·— in K 16·—, zglavnica sama K 3·—, K 3·50 in K 4·—. Dvojna pernica, 200×140 cm K 13·—, K 14·50, K 17·50 in K 21·—, zglavnica k njej, 80×70 cm, K 4·50, K 5·20 in K 5·50. 5 kg sivega perja K 9·40, boljše do K 16·—, polbelo K 17·—, 5 kg novo, dobro, belo perje brez prahu K 24·—, snežno belo K 30·—, boljše K 36·—, najfinejše gosposko, pukano perje K 45·—. 5 kg nepukanega (cufano) od živih gosij K 26·— in K 30·—. Beli puh, debelo pukan K 5·—, boljši K 6·—, najfinejši prsni puh K 6·50 za ¼ kg, siv puh ½ kg K 2·50 in K 3·—. — Razpošilja se franko po povzetju. Zamena proti povrnitvi poštnine dopustna.

Sigmund Lederer, 121

Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem oblastveno avtoriziran za izvrševanje vseh stavbenih del, kakor tudi stavbnih načrtov in proračunov. **ELER IVAN, stavbeni podjetnik v Miljah-Muggia — Istra.** 83

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupn vir.

Naročila od 5 kg naprej franko.

1 kg sivega dobrega puljenega 2 K; boljšega 2·40 K; prima polbelega 2·80 K; belega 4 K; belega puhastega 5·10 K; velefinega snežnobelega, puljenega 6·40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, **pernica** 180 cm dolga, 120 cm široka, z **dvema glavnicama,** 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim **puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3·50 in 4 K. Pernica** 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14·70, 17·80, 21 K, **zglavnica** 90 cm dolga, 70 cm široka 4·50, 5·20 in 5·70 K, **spodnja pernica** iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12·80 in 14·80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančneji cenik gratis in franko. 20

Čuvajte se peg!

Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani zajamčeno v 6 dneh **„Vladicca balsamin“.** Steklenica K 2·50. Rationell bals. milo K 1·20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bolesti v 3 minutah edini zajamčeno neškodljivi **„Sattygmo“.** Steklenica K 2·50

Bujno polnost-krasno oprsje

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek zajamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva **Et-Admille** z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladicco“. K 2·—.

Nikako izpadanje las, nikake luskine!

Poarine lasna mast

3

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh zajamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

Edina primorska tovarna dvokoles **„Tribuna“**

Gorica, Tržaška ulica štev. 26.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orchestrijonov itd. 18

F. BATJEL, Gorica, Stolna ul. štev. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v **Ljubljani** 85

priporočajo

oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, **čopiči** za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst **mazila in olja za stroje**

Zahtevajte cenike.

1. vrsta K 5·50	K 5·50	K 5·50	175
2. vrsta K 6·50	K 6·50	K 6·50	

Nikakršna sleparija! Ne zamenjajte z enakimi ponudbami!

Med čitatelje tega časopisa razdelimo 30 000 parov prazniških in delovniških čevljev, izvrstnih, jako elegantnih usnjenih čevljev na zatego iz najboljšega trpežnega usnja, z dobro zbitimi nazvunštrlečimi podplati, kakor na podobi, da seznamimo našo firmo. **Le izdelovalno mezdo K 5·50.** za 1. vrsto, za moške ali ženske čevlje se plača. 2. vrsta: Moški in ženski nedeljski in prazniški čevlji na zatego z modernimi višjimi dunajskimi petami za par **K 6·50.** Dobavimo vsakomur popolnoma po želji v največje zadovoljstvo. Zamena dopustna, torej nikakršen riziko! Razpošilja po povzetju c. kr. trgovskosodnijsko protokolirana

Exportna trgovina čevljev Franc Humann,

Dunaj, II., Aloisgasse 3/76. Krščanska svet. firma.

Šele Vaše priporočilo naj nam nosi korist. Tisoči priznalnih pisem.

Tigrasto flanelno

posteljno odejo

190 cm dolgo, 120 cm široko, dobite, če naročite žitno kavo „Ljubljenko gospodinje“.

1 zavoj 5 kg žitne kave z odejo velja K 5·—
1 „ 5 kg sladne kave z odejo „ K 5·75
1 „ 5 kg žitne kave z lepim blagom za bluzo ali 2½ m platna K 4·50
1 „ 5 kg sladne kave z lepim blagom za bluzo ali 2½ m platna K 5·—

franko po povzetju.

Pišite še danes: 164

Prva Kuksovska tovarna za žitne in sladne kave Bartmann & Ježek v Kuksu (Češko).

Dobro vpeljani zastopniki se iščejo proti visoki proviziji.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, **ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki:** Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poštnina posebe

Ročne kamere po K 1·60 in več
Aparati s stativom K 6·20 „ „
Sklopne kamere po K 9·70 „ „
in dražje do K 300·—

v najboljši izvedbi, **odlikovani z avstr. državno kolajno.**

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,

Hirschberg 164, Češko. 16

Čudovito zdravilo proti pljučnim boleznim!

Pisma bolnikov lekarnarju.

Nadporočnik Béla K....y piše: Pred dvemi leti sem se prehladil pri nočni vaji, dobil sem pljučni katar, pozneje pljučno bolezen. Krčeviti kašelj in nočno potenje me je izredno slabilo in sem shujšal. Dobil sem dopust in jemal med tem mnogo zdravil, potoval sem tudi na jug, toda nič ni pomagalo, nazadnje sem popolnoma obupal. Tedaj sem čital v angleškem zdravniškem časopisu o slovečem **pljučnem redilu Certosanu** in si ga naročil. Rabil sem ga šest tednov po predpisu in sem čez dva meseca zopet živahen in krepak vojak. Pravijo mi, da izgledam zdrav kakor še nikdar in počutil se res nisem nikdar prej tako krepkega in srečnega.

Župnik R. B...l v K...m piše: Srčno Vas zahvaljujem, da ste mi poslali popis **pljučnega redila Certosan.** Nisem se mogel iznebiti dušljivega kašlja, ki me je mučil z astmatičnimi napadi. Poskusil sem vse, kar so mi nasvetovali zdravniki in bolniki, a ni nič pomagalo. Certosan me ni v nekaj tednih samo ozdravil, marveč me je tudi bistveno pokrepil in sem pridobil na teži. Čudovit je vpliv tega preparata, ki ima izvrsten okus. Blagoslavljam iznajditelja! Priporočam zdravilo vsakomur, ki ima podobno bolezen.

Velika originalna steklenica Certosana velja 5 kron. Dobiva se v lekarnah. Če bi ga tam ne bilo dobiti, ga naročite v glavni zalogi: **Lekarna Josef von Török, Budapešta, VI. Király-12/e. utca** 70

56

Štampilije

vseh vrst za
urade, trgovce, društva itd.
ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilij
Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.

Ceniki franko.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).
13

Brezplačen pouk v vezenju.

Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštnine prosto.

Pozor!

Kje naj pustim svojo obleko očistiti in prebarvati? Nikjer drugod, kakor le pri

Josipu Reichu

v Ljubljani.

Tovarna: **Poljanski nasip 4.**
Sprejemališče: **Šelenburgova ulica 3.**

Tam ti z električnim in parnim obratom vsako obleko poljudno prebarvajo, ter s kemičnim čiščenjem popolnoma prenovijo, ne da bi se obleka najmanje pokvarila.

Le poskusi in gotovo boš zadovoljen!
128

Ceno posteljno perje in puh

1 kg sivega puljenega 2 K boljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velefinega 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsni puh 12 K. **Najboljši češki nakupni vir!**

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, **ena pernica** okolo 180 cm dolga, 120 cm široka, **z dvema zglavnicama**, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim **posteljnim perjem** 16 K; **napol puh** 20 K; **puh** 24 K; **posamezne pernice** 10, 12, 14, 16 K; **posamezne zglavnice** 3, 3·50, 4 K. **Pernica** 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15·—, 18·—, 20 K; **zglavnica** 90 cm dolga, 70 cm široka 4·50, 5, 5·50 K; **spodnja pernica** iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13·— in 15·—. Razpošilja se po pozetju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej

Maks Berger, Dešenice štev. 196/4. Češki les (Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamena dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Ur, zlatnine in srebrnine

ne kupuj pri tujcih, marveč pri domačinu, ki edini ti bode vestno postregel, da mu lahko zaupaš.

F. ČUDEN, urar in trgovec
v Ljubljani 201.
Prešernova ulica 1.

je najstarejša tvrdka, ima največjo zalogo ur, zlatnine in srebrnine ter lastno :: tovarno ur v Švici! ::

Zahtevaj cenik brezplačno in se prepričaj!

Hiša

s stanovanjem, trgovino in z vsemi potrebnimi shrambami v **Dobu** ob drž. cesti na prometnem kraju **se da v najem** s 1. junijem 1914. Poizve se pri lastniku **Antonu Videmšek v Dobu** pri Domžalah. 203

Ivan Gržinič,
Kum, p. Roč, Istra,
pošilja **pristno**
istrsko vino
hl po K 32·—. Trgovcem in gostilničarjem znižane cene. — Cene brinja po dogovoru. 191

Vermuth-

vino najboljše kakovosti prodaja po najnižji ceni tvrdka 131
Br. Novaković
vinska trgovina
— v Ljubljani. —

Otvoritev cvetlične trgovine

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril s 1. marcem na Mestnem trgu št. 11 cvetlično trgovino.

Priporočam se za izdelovanje vencev, šopkov ter sploh za vsa v to stroko ∴ spadajoča dela. — Solidna postrežba. — Zunanja naročila točno. ∴

Z velespoštovanjem 167

Anton Ferant,
umetni in trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg štev. 3.

Kolesarji!

Izšel je prvi slovenski cenik domače tvrdke

A. GOREC

specijalna trgovina s kolesi in deli

Ljubljana, Marije Terezije cesta 14
(Novi svet, naspr. Kolizeja)

priznano najboljših

ADLER in :: ES-KA koles

ter posameznih delov.

Na zahtevo se pošlje vsakomur zastonj.

Oglejte si konfekcijsko zalogo

v prvem nadstropju hiše **Pred Škofijo št. 3** (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

Blago dunajskega kroja. **„Pri Škofu“.** **Cene stalne : in nizke. :**

12

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (plašče) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, različno posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

12

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. :-: Solidna postrežba!

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Pesek. Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani.